

Årsberetning 2022

Vilje til
vekst

Åmot
kommune

Innhold

1. Organisering og styring	5
1.1. Politisk organisering	5
1.2. Administrativ organisering	5
2. Oppfølging av mål og satsingsområder	6
2.1. Åmot som bosted og vertskommune	6
2.2. Kollektivtrafikk og digital infrastruktur	7
2.3. Forebygging framfor reparasjon	7
2.4. Lokal verdiskapning og innovasjon	7
3. Samfunns- og befolkningsutvikling	8
4. Kommunen som arbeidsgiver	9
4.1. Personal og likestilling	9
4.2. Arbeidstid	10
4.3. Inkluderende arbeidsliv og sykefravær	10
5. Intern kontroll, etikk og miljø	11
5.1. Internkontroll	11
5.2. Etikk	11
5.3. Miljø	12
6. Økonomisk analyse og nøkkeltall	13
6.1. Driftsresultat 2022	13
6.2. Driftsinntekter	14
6.3. Driftsutgifter	17
6.4. Finansinntekter og -utgifter	19
6.5. Gjeld og gjeldsutvikling	20
6.6. Fondsavsetninger/egenkapital	22
6.7. Kommunens arbeidskapital - likviditet	23
7. Investeringer	24
7.1. Finansiering av investeringer	24
7.2. Status investeringer	25
8. Kommunens tjenesteområder	28
8.1. Kommunedirektør med stab	28
8.2. Støttefunksjoner	30
8.3. Sektor for Oppvekst	32
8.4. Sektor for Helse og velferd	37
8.5. Sektor for Samfunnsutvikling	42
8.6. Enhet for vann og avløp	45
8.7. Finans	46

Kommunedirektøren har ordet

2022 har vært året vi gradvis har tatt hverdagen tilbake etter en pandemi som har påvirket oss sterkt både som samfunn og enkeltmennesker. Kommunedirektøren mener at vi har levert meget gode resultater i 2022. Gode tjenester, forsvarlig forvaltning og god samfunnsutvikling. Det økonomiske resultatet er særdeles hyggelig lesning. De ansatte har lagt ned formidabel innsats.

Kommune-Norge har levert gode økonomiske resultater også i 2022. Så er tilfellet i Åmot kommune også. Netto driftsresultat er på 19,3 millioner eller et netto driftsresultat på ca. 4 %. Det er overført ca. 16 millioner til disposisjonsfond i 2022. Ved utgangen av 2022 har Åmot kommune et disposisjonsfond på drøye 61 millioner. Ved inngangen til 2020 var fondet på snau 2,0 millioner.

Det gode og positive økonomiske resultatet i 2022 har sin bakgrunn i følgende faktorer; høyere inntekter på skatt enn budsjettet, økt rammetilskudd, lavere finanskostnader enn det som var budsjettet og økt utbytte.

Det er spesielt gledelig at vi også har greitt å balansere driften med et lite mindreforbruk, ca. 2 millioner.

Det gode økonomiske resultatet gjør oss mer robuste og dermed i bedre stand til å møte framtidens utfordringer. Økonomisk handlingsrom gir kommunen ro til å jobbe med tilpasning av driften. Som en del av budsjett 2022 og økonomiplan 2022 – 2025 ble det vedtatt å igangsette utviklingsprogrammet/prosjektet «Framoverlent sammen». Dette prosjektet peker retning og gjøre prioriteringer for å sikre framtidsrettede tjenester innenfor en bærekraftig økonomi.

Drift

Kommunens oppgaveportefølje er stor, omfattende og mangfoldig. Tjenester til barn og unge i barnehage, skole og SFO, alt innen helse- og velferdstjenester, herunder eldreomsorg, psykiatri, sosialtjenester med mer. Tjenester og oppgaver innenfor kultur, teknisk, plan, landbruk og næring.

I tillegg har kommunen en viktig rolle som både forvaltningsorgan og utvikler av Åmot-samfunnet.

Åmot kommune er også vertskommune for store statlige virksomheter, som Høgskolen i Innlandet og Forsvaret med Rena Leir.

Den økonomiplan og det årsbudsjettet kommunestyret vedtar danner utgangspunktet for administrasjonenes jobbing. Budsjettet vedtas som rammetildeling til sektorene (rammeområdene).

Premissene, som også kan beskrives som leveransekravene er beskrevet gjennom krav i lov og forskrift, rammebudsjettet som tildeler ressurser og kommunens overordnede innsatsområder, mål og sektorens delmål. Sektorene skal levere tjenester innenfor tilgjengelige ressurser; økonomi og bemanning.

Kommunedirektøren mener at det i 2022 er levert tjenester av høy kvalitet og i tråd med de føringer og rammer som kommunestyret ga gjennom sitt budsjettvedtak. Spannende og viktig utviklingsarbeid er igangsatt i 2022, «Framoverlent sammen» og et leder- og medarbeiderutviklingsprogram.

Nærværet i Åmot kommune i 2022 endte på 91,8 %. Det var 0,5 % lavere enn i 2021. Det vurderes at dette skyldes høyt covid-19 fravær tidlig på året. Det jobbes aktivt for å sikre høyt nærvær.

Det er ingen urovekkende utvikling i kommunens lånegjeld i 2022. Målet om senke gjeldsgraden følges opp. En fornuftig gjeldsgraden er viktig framover for å fortsette arbeidet med å sikre og ivareta et

nødvendige økonomisk handlingsrom. Men det er også mulig å spare seg til fant. Vi må gjøre gode og riktige investeringer framover. Det betyr også at man i perioder må tåle å øke gjeldsgraden.

Oppsummering

Kommunedirektøren opplever en offensiv organisasjon, som er gode på å løse både planlagte og ikke planlagte oppgaver.

Kommunedirektøren er svært fornøyd med kommunens leveranser innen samtlige fagområder, den positive innsatsvilje og omstillingsevne som finnes, og ikke minst den lojalitet og faglig dyktighet medarbeidere har utvist gjennom et krevende år.

Kommunens økonomiske handlingsrom (disposisjonsfond) har økt betydelig i 2022. Åmot kommune har pr. utgangen av 2022 en robust økonomi. Den må vi ivareta på en god måte framover.

Gjennom både utviklingsprogrammet "Framoverlent sammen" og leder- og medarbeiderutviklingsprogrammet sikrer vi etter kommunedirektørens syn en nødvendig jobbing med tilpasning, utvikling og riktig dimensjonering av tjenestene, og utvikling av kommunens viktigste ressurs, de ansatte.

Vi lever opp til kommunens visjon "Vilje til vekst" ikke bare i ord, men også i handling og samhandling.

Kommunedirektøren vil takke alle ansatte og folkevalgte for godt samspill og godt levert, sammen i 2022.

Rena 30.03.2023

Stein Halvorsen
Kommunedirektør

1. Organisering og styring

1.1. Politisk organisering

Åmot kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Formannskapsmodellen er hovedmodellen i Kommuneloven og betyr at partiene sin oppslutning hos innbyggerne skal vises i antall representanter partiene skal ha i ulike lederverv, styrer, råd og utvalg.

- Kommunestyret er øverste myndighet i Åmot kommune.
- Kommunestyret og består av 19 folkevalgte politikere.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke annet følger av lov og delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse.

Formannskapet består av 7 medlemmer som er valgt blant kommunestyrets medlemmer.

Kommunestyret har opprettet fire hovedutvalg

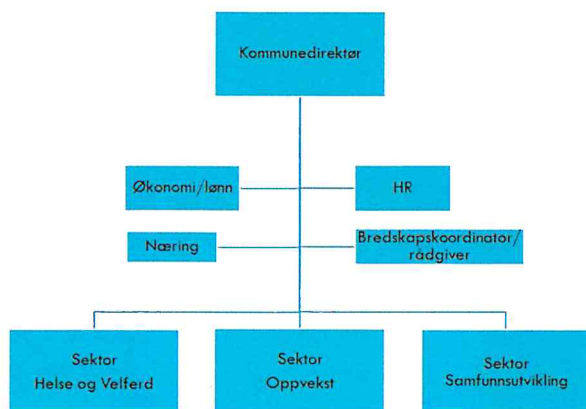
- Hovedutvalg for Helse og omsorg
- Hovedutvalg for Oppvekst og kultur
- Hovedutvalg for Landbruk og utmark
- Hovedutvalg for Kommunalteknikk og arealplanlegging

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har et forsvarlig revisjonsordning. Kommunestyret velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget og blant medlemmene leder og nestleder.

Åmot kommune har følgende lovpålagte råd:

- Ungdomsrådet
- Eldrerådet
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

1.2. Administrativ organisering

Åmot kommune ledes administrativt av kommunedirektøren.

Kommunen har 524 ansatte fordelt på 360 årsverk. Organisasjonen består av 3 sektorer:

- Sektor Samfunnsutvikling
- Sektor Helse og velferd
- Sektor Oppvekst

2. Oppfølging av mål og satsingsområder

I kommuneplanens samfunnsdel er utfordringer og muligheter prioritert i fire sektorovergripende felles satsingsområder. Innenfor hvert satsingsområde er det satt opp retningsgivende hovedmål og delmål for kommunen som helhet og for handlingsprogrammer innenfor hver kommunal sektor.

Hovedmålene i samfunnsdelen er ment å ha et 15-årig perspektiv, mens delmålene har et 4-års perspektiv. Målene skal bringe Åmot kommune i ønsket retning, i samsvar med visjon, verdigrunnlag og hovedmål i samfunnsdelen til kommuneplanen.

Nedenfor følger en oversikt over de retningsgivende hovedmålene under hvert enkelt satsingsområde og det arbeidet som er gjort for å nærme oss målsettingene i 2022.

2.1. Åmot som bosted og vertskommune

Målsetting	Status måloppnåelse
1 % netto økning i folketall	Åmot kommune hadde i 2022 en økning i folketallet på 18 personer som utgjør 0,34 %. Etter noen år med nedgang i folketallet er det gledelig at i 2022 er faktisk økning i folketallet. Det jobbes aktivt med omdømme, og det som leveres hver dag av tjenester er også en bidragsyter for å kunne øke folketallet.
Sikre bredbånd og mobildekning til alle - avsette midler i budsjett eventuelt investering	Åmot kommune har under utbygging 6 bredbåndsprosjekter. Disse prosjektene delfinansieres med kommunalt tilskudd over 4 år. Det er i 2023 budsjettet med tilskudd til disse prosjektene. I 2022 ble tilskuddet noe underbudsjettet.
Sikre helhetlig samhandling innen helse og velferd	Det pågår store utredninger i helse og velferd gjennom utviklingsprogrammet "Framoverlent sammen". Det omhandler både kompetanse, samhandling/samarbeid og infrastruktur. Følgende utredes: • Behovsvurdering mot 2040 - målet er å gi et riktig grunnlag for grep og tilpasninger av både tjenester og infrastruktur • Kompetanseplan og organisering • Heltids-kultur - hva må til for å sikre det
Sikre helhetlig samhandling innen oppvekst	Det pågår og er blitt gjennomført følgende tiltak i forhold til samordning innen oppvekst gjennom utviklingsprogrammet "Framoverlent sammen". • Rena skole og Åmot ungdomsskole er samordnet i Åmot barne- og ungdomsskole fra 1. august 2022 • Trollhaugen barnehage og Birkebeineren barnehagen samles i en samlet barnehage i dagens lokaler til Trollhaugen barnehage fra 1. august 2023 • Sak knyttet mot et eventuelt "Familiens hus" legges fram for politisk behandling i mai/juni 2023

Målsetting	Status måloppnåelse
	Det jobbes videre med å se på alternative læringsarena er og et samarbeid med kulturskolen som del av utviklingen av den nye skoleenheten.
Tydeliggjøre kommunens profil som bosted og verskapskommune med fokus på bærekraft, folkehelse og bolyst	Gjennom ny hjemmeside har det blitt jobbet spesifikt og målrettet for å tydeliggjøre kommunens profil både som bosted og vertskapskommune for Forsvaret og Høgskolen i Innlandet. Det jobbes målrettet mot enkelt grupper for å profilere kommunen både som bokommune og fritidskommune.

2.2. Kollektivtrafikk og digital infrastruktur

Målsetting	Status måloppnåelse
Bli en trafikksikker kommune	Det er gjort vedtak om opprettelse av et trafikksikkerhets-utvalg. en av oppgavene som vil kunne ligge til dette utvalget er å jobbe for at Åmot kommune skal bli en trafikksikker kommune.
Initiere flere bredbåndsprosjekter	Åmot kommune har i 2022 ikke inngått nye kontrakter med utbyggere på bredbånd. 6 prosjekter har i 2022 vært i gjennomføringsfasen og vil ferdigstilles i 2023.
Sikre bedre dekning ladestasjoner	Det jobbes med aktuelle aktører for å øke antall ladestasjoner.
Styrke regionalt samarbeid for økt press knyttet mot kollektivtilbudet	Det jobbes politisk for å påvirke dette både fra kommunens side alene og gjennom regionrådet og andre samarbeidsfora.

2.3. Forebygging framfor reparasjon

Målsetting	Status måloppnåelse
Samarbeid på tvers mellom sektorene	En utviklingsprogrammet "Framoverlent sammen" ligger det flere ting som omhandler samarbeid på tvers av sektorer. Det vises spesielt til utredningen knyttet mot et eventuelt "Familiens hus".

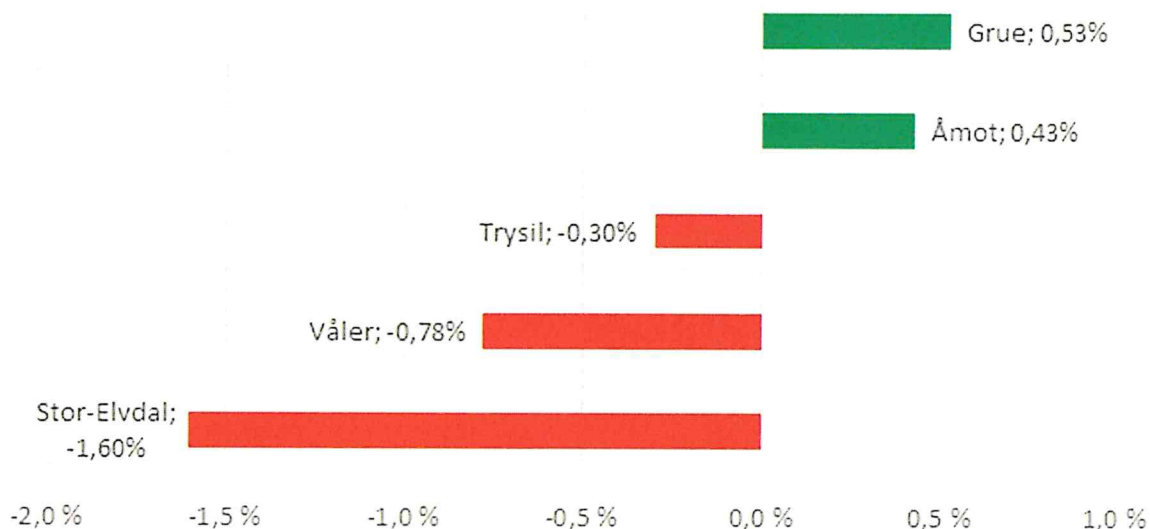
2.4. Lokal verdiskapning og innovasjon

Målsetting	Status måloppnåelse
Ferdigstille strategisk næringsplan	Arbeidet med et strategisk næringsplan er påbegynt. Den vil bli landet og vedtatt i løpet av 2023.

3. Samfunns- og befolkningsutvikling

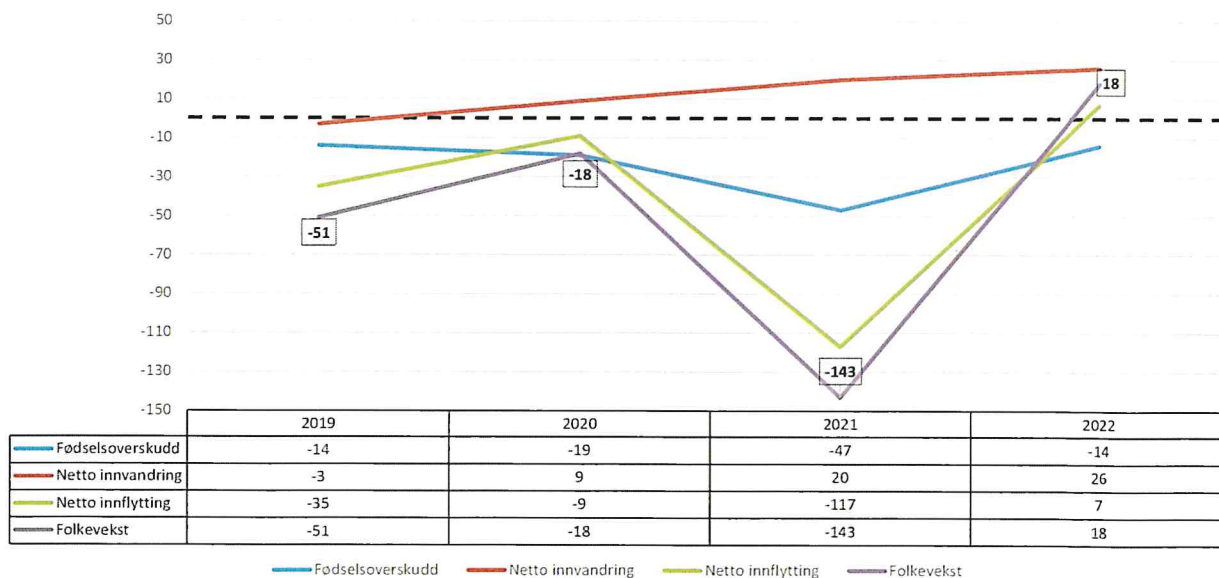
Pr. 31.12.2022 hadde Åmot 4 213 innbyggere; 18 flere enn på samme tid i 2021. Økningen utgjør en befolkningsvekst på 0,43 %. Til sammenligning hadde vi i 2021 en befolknings-nedgang på 143 innbyggere, eller -3,3 %, sammenlignet med året før. Ved utgangen av 2022 hadde Innlandet en befolkningsvekst på 0,64 %. I figuren under ser vi befolkningsveksten i sammenlignbare kommuner.

Befolkningsvekst i sammenlignbare kommuner. 2022

Figuren nedenfor bidrar til å nyansere årsaken til befolkningsveksten i Åmot kommune i 2022. Overordnet ser vi en positiv endring på de fleste indikatorene, sammenlignet med tallene for 2021. Selv om fødselsoverskuddet for 2022 var negativt, ser vi en betydelig positiv endring sammenlignet med 2021.

Befolkningsendring Åmot 2019-2022
Absolutte tall

Nettoinnflytting og netto innvandring er en særlig sterk samleskår når vi skal forklare befolkningsutviklingen for 2022. Flere innvandrere bosatte seg i Åmot i 2022 sammenlignet med 2021 og netto innvandring økte fra 20 i 2021 til 26 i 2022. Samtidig ser vi en tydelig nedgang i antall innbyggere som flyttet ut av kommunen, samt økning i antall innbyggere som flyttet inn i kommunen. I sum har vi altså en befolkningsvekst på 18 personer, eller 0,34 %.

Nærmere detaljer fremgår av tabellen under.

	2021	2022	Endring
Fødte	21	29	8
Døde	68	43	25
Fødselsoverskudd	-47	-14	33
Innvandring	27	39	12
Utvandring	7	13	-6
Innflytting, innenlands	333	368	35
Utflytting, innenlands	450	361	-89
Nettoinnflytting inkl. inn- og utvandring	-97	33	130
Følgevekst	-143	18	161
Folketallet ved utgangen av året	4195	4213	18

4. Kommunen som arbeidsgiver

4.1. Personal og likestilling

Kjønnsfordelingen på fast ansatte medarbeidere i Åmot kommune ved utgangen av 2022 er 75,32 % kvinner og 24,68 % menn. Antall menn har sunket med omlag 1 % de siste årene. Årsaken er at tjenesteytende virksomhet ofte er kvinnedominerende. Ved nyansettelser følges kvalifikasjonsprinsippet. I utlysninger etter nye medarbeidere oppfordres alle til å søke stilling i kommunen.

I Åmot kommune sin vedtatte arbeidsgiverstrategi er det omtalt likestilling, inkludering, mangfold og universell utforming. I Åmot kommune ses mangfold som en ressurs.

Ved rekruttering er det som hovedregel ikke anledning til å søke etter underrepresentert kjønn. I enhver rekruttering gjøres det vurderinger for å skape et godt, inkluderende, og mangfoldig arbeidsmiljø.

I 2022 ble det utarbeidet en lønnstrategi for Åmot kommunen i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, der blant annet likelønn er omtalt.

Åmot kommune avlønner og forholder seg til hovedtariffavtalens retningslinjer og kommunens lønnstrategi og avlønner etter funksjon og ikke etter kjønn. 90 % av ansatte i kommunen får sin lønn fastsatt etter tariffavtalen, men det kan gjøres tiltak lokalt i rekrutteringsøyemed ved behov. Resterende 10 % er ledere og rådgivere som kun omfattes av lokal lønnsdannelse. Ved rekruttering i disse stillingene vurderes likelønn. Vurderinger gjøres også for å sikre at kjønnsdiskriminerende lønnsfastsetting unngås.

Åmot kommune har forøvrig et eget fokusområde i både lønns- og arbeidsgiverstrategi som omhandler likestilling, inkludering og mangfold og universell utforming.

4.2. Arbeidstid

Hovedtariffavtalen beskriver at det som hovedregel skal ansettes i hel stilling. Tiltak for å tilby deltidsansatte økt stilling er iverksatt, blant annet gjennom etableringen av stillings- og rekrutteringsutvalg som skal sikre organisasjonen en grundig gjennomgang før kommunen effektuerer utlysning av nye stillinger.

Det er også i kommunen på sektornivå blitt gjennomført en kartlegging knyttet til hvem/hvor mange ansatte i kommunen som har en "ufrivillig" deltidsstilling. I tillegg gjennomføres drøftinger knyttet til deltidsproblematikk og innleie av arbeidskraft. Samlet er dette viktige tiltak for å kunne vurdere uønsket deltid og midlertidighet for ansatte i Åmot kommune.

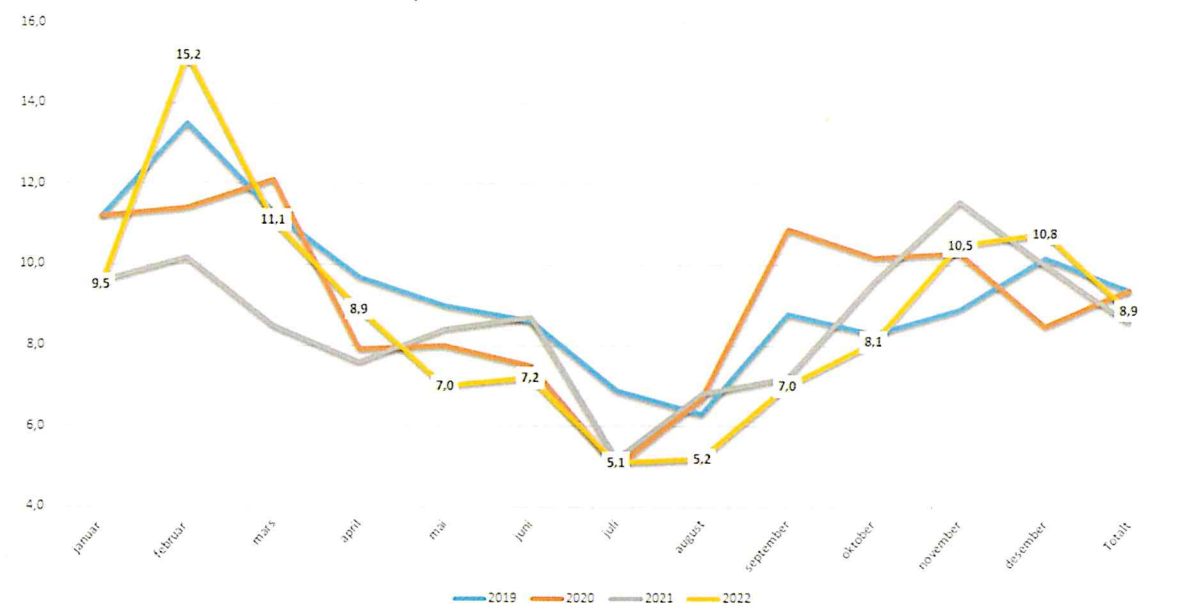
4.3. Inkluderende arbeidsliv og sykefravær

Åmot kommune er en IA bedrift, og jobber aktivt med tiltak knyttet til nærværarbeid og sykefraværsoppfølging. Gjennomsnittlig sykefravær for Åmot kommune var ved utgangen i 2021 på 8,7 %. Ved utgangen 2022 var samlet sykefravær på 9,48 %, en økning på 0,78 %

En del av korttidsfraværet skyldes Covid -19 og lav terskel for å sjekke sykdomsforløpet. Annet fravær som skyldes sesonginfluensa har hatt en liten økning.

Det ble i 2022 i samarbeid med NAV/arbeidsliv gjennomført opplæring i nærværarbeid og sykefraværsoppfølging. Målgruppen for opplæringen var samtlige ledere, hovedtillitsvalgte, verneombud og hovedverneombud. I tillegg ble det gjennomført opplæring for samme målgruppe i bruk og forståelse av hovedavtalen. Et fungerende tre- parts-samarbeid er viktig for at Åmot kommune skal kunne arbeide konstruktivt og inkluderende med formål å være en helsefremmende arbeidsplass.

Sykefravær Åmot kommune 2019-2022

Fravær

	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	2,61 %	6,73 %	9,34 %
Årlig sykefravær 2020	2,56 %	6,92 %	9,48 %
Årlig sykefravær 2021	2,94 %	5,76 %	8,70 %
Årlig sykefravær 2022	4,02 %	5,46 %	9,48 %

5. Intern kontroll, etikk og miljø

5.1. Internkontroll

Åmot kommune bruker til daglig kvalitetssystemet NetPower. I kvalitetssystemet skal alt av kommunens retningslinjer og prosedyrer ligge. Det er igangsatt tiltak for opplæring av ledere og øvrige ansatte. [Etikk](#)

Reglementer

I Åmot kommunes personalreglement og etisk reglement som er vedtatt i administrasjonsutvalget, beskrives viktigheten for tilliten til kommunes virksomhet og at enhver sak behandles og avgjøres på en upartisk måte, upåvirket av personlige interesser.

Åmot kommune skal opptre lojalt mot skrevne og uskrevne regler om god forvaltningsskikk. Habilitet i offentlig forvaltning reguleres av forvaltningsloven. Der vi som saksbehandlere oppdager nær personlig tilknytning til eller har en privat interesse av et bestemt utfall av en sak, plikter ansatte å tre tilbake og opplyse om dette. Bestemmelsene knyttet til habilitet gjelder også i forbindelse med ansettelser av kortere varighet. Vi informerer dersom private forhold og interesser kan påvirke beslutninger eller utførelse av oppgaver for Åmot kommune.

Etisk reglement for kommunen

Generelle etiske retningslinjer, befolkningens tillit er en forutsetning for lokaldemokratiet. Det fremkommer i de etiske retningslinjene at det er viktig at handlingene til ansatte, folkevalgte og tillitsvalgte gjenspeiler høy etisk bevissthet. Kommunen skal ta ansvar for å fremme et godt og inkluderende arbeidsmiljø. Etisk refleksjon brukes aktivt knyttet mot praksis på de ulike enheter/sektorer.

Politisk ledelse

Folkevalgte i Åmot kommune er opptatt av et levende og sunt lokaldemokrati som bygger på et gjensidig tillitsforhold mellom innbyggerne og de folkevalgte. For å ivareta denne tilliten på en god måte går folkevalgte i Åmot foran som gode eksempler til kommunens etiske retningslinjer og regler.

Lederansvar

Ledere i Åmot kommune skal bygge en organisasjonskultur basert på åpenhet, og som ivaretar kommunens verdigrunnlag og etiske regler. Ledere på alle nivåer skal gjennomgå de etiske reglene med sine medarbeidere, samt ved nyansettelser. Ledere har videre ansvar for å ta opp med sine ansatte hvilke etiske dilemmaer som kan være aktuelle problemstillinger i de enkelte tjenestene.

Ansatte i Åmot kommune har et personlig og selvstendig ansvar for å følge kommunens etiske retningslinjer og regler. Ansatte må ta opp tvilstilfeller i forhold til de etiske reglene med sin nærmeste leder.

Ansattes ytringsfrihet og rett til å varsle

Alle ansatte har som samfunnsborgere ytringsfrihet i henhold til grunnlovens §100, og kan delta i den alminnelige samfunnsdebatt. Ytringsfriheten gir også ansatte rett til å uttale seg kritisk til forhold som berører virksomheten de jobber i. Det gir et godt grunnlag for en opplyst samfunnsdebatt at ansatte uttaler seg basert på faglig innsikt. I kommunens kvalitetssystem er det utarbeidet retningslinjer og verktøy for varsling.

Forvaltning av samfunnets fellesmidler

Folkevalgte og ansatte i Åmot kommune skal være seg bevisst at de forvalter samfunnets fellesmidler på vegne av innbyggerne i kommunen slik at kommunen forvaltes på en økonomisk og rasjonelt god

måte. Ansatte i Åmot kommune plikter å gi avkall på personlige fordeler, gaver og testamentariske gaver fra brukere, innbygger og kunder av kommunens tjenester, med mindre gaven er av ubetydelig verdi eller definert maksimal verdi.

Det forutsettes at slike gaver er til konsum eller blomster. Ansatte i Åmot kommune skal ikke motta provisjoner, gaver, tjenester eller andre ytelser i forbindelse med kontraktsinngåelser, eller når ytelsen er ment til å påvirke vedkommende ansattes tjenstlige handlinger. Dette omfatter også gunstige betingelser knyttet til reise og opphold.

5.2. Miljø

Planprogrammet for klima og energiplanen ble vedtatt i 2019, men det har ikke vært kapasitet til å fullføre planen. I 2022 var det et mål med fullføring, men fellesressursen som sør-østerdalskommunene hadde, ble vakant. Dette medførte ytterligere forsinkelse på planen. Når en ny ressurs er på plass primo 2023, så vil planarbeidet fortsette.

I forhold til miljø knyttet til forurensningsloven, så har Åmot kommune i 2022 hatt følgende aktivitet rundt saker:

- Godkjent 2 tiltaksplaner på forurenset grunn.
- 1 sak om forurensning med vedtak om tvangsmulkt – saken er lukket.
- 2 skriftlige henvendelser om forsøpling, som er fulgt opp.
- Muntlige spørsmål som det er gitt veiledning på.

Åmot kommune har fulgt opp miljøspørsmål i alle nye reguleringsplaner i hht lovkrav.

6. Økonomisk analyse og nøkkeltall

6.1. Driftsresultat 2022

6.1.1. Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er differansen mellom løpende driftsinntekter og løpende driftsutgifter fratrasket netto finanskostnader (renter og avdrag). Dette er et av de viktigste finansielle måltallene for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hva som er til disposisjon før avsetninger og som i fremtiden kan brukes i drift og egenfinansiering av investeringer. Netto driftsresultat er derfor et uttrykk for kommunens økonomiske handlingsfrihet.

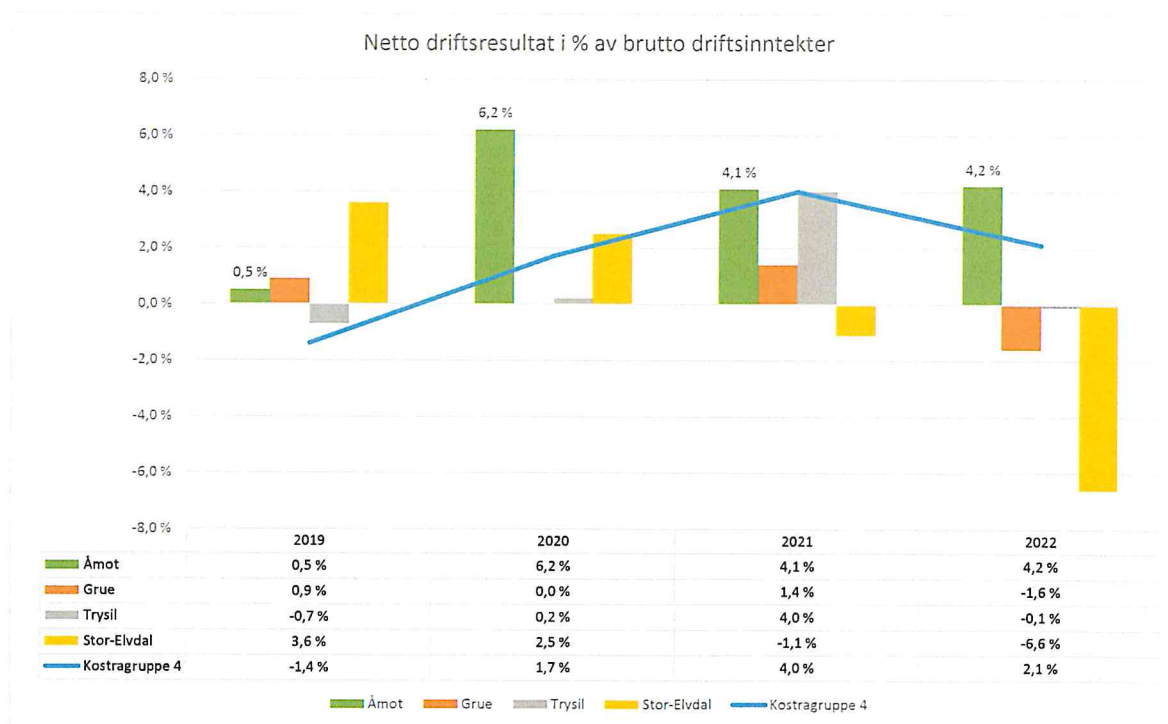
	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	0,5 %	6,2 %	4,1 %	4,2 %
Netto driftsresultat beløp (i hele 1000)	0	26 742	17 828	19 297

Kommunens regnskap for 2022 viser et netto driftsresultat på 19,3 mill. kr. Det var budsjettet med et negativt netto driftsresultat på 3,3 mill. kr. Resultatet ble dermed 22,6 mill. kr bedre enn budsjettet. I hovedsak skyldes det tre forhold:

- Høyere skatteinngang/inntektsutjevning enn forutsatt
- Høyere rammetilskudd enn forutsatt - blant annet kompensasjon for merutgifter covid-19 pandemien
- Høyere finansinntekter/lavere finanskostnader enn forutsatt

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter endte i 2022 på 4,2 %.

Nedenfor vises kommunens netto driftsresultat sammenlignet med andre kommuner vi bruker å sammenligne oss med og den KOSTRA-gruppen Åmot er med i:

Åmot kommune hadde i 2022 et meget godt driftsresultat sammenlignet med disse kommunene og også sammenlignet med KOSTRA-gruppen.

6.1.2. Korrigert netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser ikke nødvendigvis det riktige bildet av årets drift. Det er derfor vanlig å korrigere netto driftsresultat med poster som ikke "forstyrrer" det økonomiske bildet. Slike poster er ekstraordinære inntekter, ekstraordinære kostnader og bruk av og avsetning til budne fond. Åmot kommune har en handlingsregel som sier at netto driftsresultat korrigert for bruk/avsetning bundne fond og premieavvik skal utgjøre 1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022
Netto driftsresultat	1 461	26 722	17 843	19 294
Premieavvik/amortisert premieavvik	-6 656	125	-13 362	-13 569
Netto driftsresultat korrigert for premieavvik	-5 195	26 847	4 481	5 725
Bruk av bundne fond	8 818	8 813	15 300	9 393
Avsetning til bundne fond	-9 516	-11 721	-10 970	-10 881
Korrigert netto driftsresultat	-11 088	50 786	13 292	9 962
Brutto driftsinntekt	427 678	441 231	452 449	476 254
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt	-2,6 %	11,5 %	2,9 %	2,1 %

I 2022 er korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekt på 2,1 %. Dette er bedre enn vedtatt målsetning, og bidrar til økt handlingsrom for kommunen.

Ulempen ved å korrigere netto driftsresultat er at korrigert netto driftsresultat kan variere fra kommune til kommune og derfor gjøre det vanskeligere å sammenligne kommuner. Det er derfor viktig at vi ved sammenligning med andre kommuner benytter netto driftsresultat uten korrigering.

6.2. Driftsinntekter

6.2.1. Sentrale inntekter

Beløp i 1000

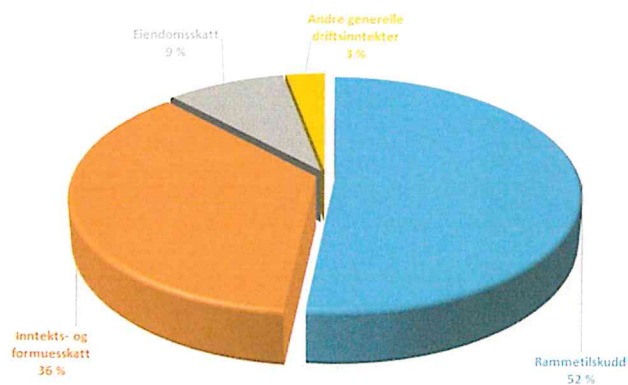
	Regnskap 2021	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Rammetilskudd	-182 192	-174 844	-177 151	2 307
Inntekts- og formuesskatt	-114 549	-113 128	-124 140	11 012
Eiendomsskatt	-31 030	-31 263	-31 155	-109
Andre generelle driftsinntekter	-10 539	-9 861	-10 312	451
Sum Frie disponible inntekter	-338 309	-329 096	-342 757	13 661

Sentrale inntekter er de inntektene kommunestyret disponerer. Inntektene består av rammetilskudd fra staten, skatteinntekter og generelle statstilskudd forøvrig. Nedenfor følger en oversikt over kommunens sentrale inntekter med avvik mellom budsjett og regnskap.

Rammetilskudd viser en merinntekt sammenlignet med revidert budsjett på 2,3 mill. kr. Merinntekten er sammensatt av:

- mottatt kompensasjon for merutgifter covid-19 på 5,1 mill. kr
- mindreinntekter knyttet til inntektsutjevning på 2,8 mill. kr.

Inntekts- og formuesskatt endte 11 mill. kr høyere enn budsjettet. Skatteinntekten i Norge ble utover høsten 2022 mye bedre enn forventet, og medførte derfor også høyere skatteinntekter for Åmot kommune.

Diagrammet viser den prosentvise fordelingen av kommunens sentrale inntekter i 2022. Hovedtyngden av inntektene ligger på rammetilskudd med 52 % og inntekts- og formuesskatt på 36 %.

Totalt utgjør disse postene 88 % av de sentrale inntektene i kommunen.

Kommunens sentrale inntekter økte med 4,4 mill. kr sammenlignet med 2021. Rammetilskuddet ble 5 mill. kr lavere, mens skatteinntektene ble 9,6 mill. kr høyere.

Skatteinntekter og rammetilskudd henger tett sammen som følge av inntektsutjevning. Åmot kommune - i likhet med de fleste andre kommuner i Norge - har skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet. Den sterke utjevningen mellom "rike" og "fattige" kommuner gjør at alle disse kommunene har skatteinntekter etter inntektsutjevning på rundt 94 % av landsgjennomsnittet.

Utjevning av skatteinntektene inntektsføres som en del av rammetilskuddet.

6.2.2. Kraftinntekter

Kommunens inntekter som er relatert til utnyttelse av vann- og vindkraft for produksjon av elektrisk kraft er betydelige. Kraftinntektene har stor innvirkning på kommunens økonomi. Høye strømpriser medfører at konsesjonskraften kan selges for høyere pris.

Tabellen under viser utviklingen av kraftinntektene fra 2019 til 2022 samt budsjetterte inntekter i 2022 og avvik mellom regnskap og budsjett.

Beløp i 1000	Regnskap 2021	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik
Eiendomsskatt fra verker og bruk	15 690	15 950	15 298	-652
Konsesjonskraftsalg*)	4 344	8 900	9 094	194
Konsesjonsavgifter **)	3 303	3 000	3 352	352
Aksjeutbytte og renter Eidsiva	5 320	5 115	5 491	376
Sum kraftinntekter	28 657	32 965	33 236	271

*) Salgsinntekt fratrukket kjøp av konsesjonskraft og salgskostnader (netto salgsinntekt)

**) Avsettes til kraftfondet i sin helhet

Kraftinntektene inklusive utbytte fra Eidsiva Energi AS ble i 2022 36,7 mill. kr. I tillegg får kommunen sin andel av naturressursskatten som utbetales gjennom det sentrale inntektssystemet. Naturressursskatten utgjorde i 2022 6,4 mill. kr.

Sammen med naturressursskatten utgjør kommunens inntekter til kraftrettigheter totalt 43,1 mill. kr.

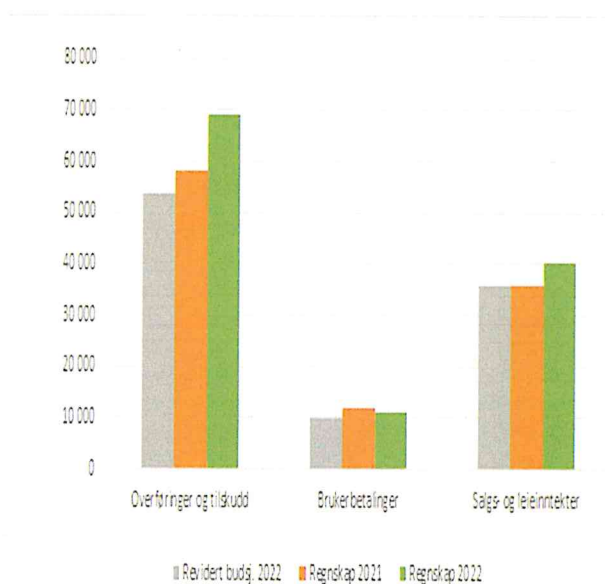
Kommunens kraftrelaterte inntekter ble 0,3 mill. kr. høyere enn budsjettert. Sammenlignet med 2021 økte inntektene med 4,6 mill. kr. Økningen skyldes økt pris ved salg av konsesjonskraft.

6.2.3. Andre inntekter

I tillegg til sentrale inntekter og kraftrelaterte inntekter har kommunen inntekter i form av brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter samt overføringer og tilskudd. Andre driftsinntekter inngår i den økonomiske rammen som er fordelt til de enkelte sektorene i kommunen.

I gruppen overføringer og tilskudd består inntektene for det meste av refusjoner og tilskudd fra staten, sykelønnsrefusjon og refusjon fra andre kommuner. Overføringer og tilskudd vil i stor grad henge sammen med driftsutgiftene kommunen.

I andre salgs- og leieinntekter inngår i hovedsak inntekter knyttet til vann, avløp og renovasjon. Også husleieinntekter utgjør store deler av denne inntektsgruppen. I figuren er salg av konsesjonskraft ikke tatt med da disse er omtalt i avsnittet kraftinntekter.

I gruppen overføringer og tilskudd består inntektene for det meste av refusjoner og tilskudd fra staten, sykelønnsrefusjon og refusjon fra andre kommuner.

I andre salgs- og leieinntekter inngår i hovedsak inntekter knyttet til vann, avløp og renovasjon. Også husleieinntekter utgjør store deler av denne inntektsgruppen. I figuren er salg av konsesjonskraft ikke tatt med da disse er omtalt i avsnittet kraftinntekter.

Brukerbetalinger knytter seg i hovedsak til foreldrebetaling barnehage og SFO, vederlag for opphold i institusjon og betaling for hjemmetjenester.

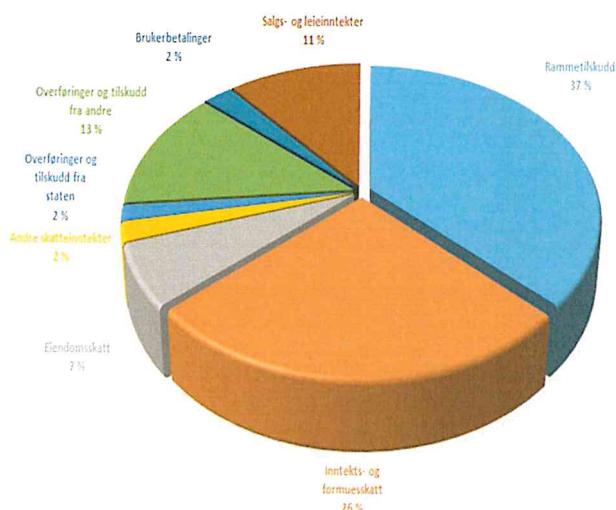
I 2022 utgjorde disse inntektene tilsammen 120,9 mil. kr. Inntektene endte 20,9 mill. kr høyere enn forutsatt i revidert budsjett. Avviket skyldes:

- merinntekt refusjon sykelønn/fødselspenger 7 mill. kr
- merinntekt integreringstilskudd og vertskommunetilskudd 5,3 mill. kr
- merinntekt andre statlig tilskudd 1,5 mill. kr

Salgs- og leieinntekter viser også merinntekter sammenlignet med revidert budsjett og skyldes i sin helhet høyere inntekter på selvkostområdene enn det som var forutsatt i budsjettet.

Sammenlignet med 2021 er det en relativt stor økning i overføringsinntekter og tilskudd. Det meste av denne økningen knytter seg til integreringstilskudd og tilskudd til etablering av mottaksplasser for flyktninger. Økningen i salgs- og leieinntekter sammenlignet med 2021 knytter seg til økte gebyrer på vann og avløp.

Nedenfor vises fordelingen av andre driftsinntekter sammen med kommunens sentrale inntekter for 2022.

Fordelingen av kommunens samlede inntekter viser at rammetilskudd, skatt på inntekt og formue og overføringer og tilskudd fra staten utgjør totalt 65 % av kommunens inntekter.

Kommunen benytter maksimal sats på eiendomsskatt. I tillegg er store deler av brukerbetalingene basert på maksimalpriser fastsatt i statsbudsjettet.

Kommunen har derfor begrenset med mulighet til å påvirke egne inntekter.

6.3. Driftsutgifter

6.3.1. Driftsutgifter pr hovedpost

Kommunens driftsutgifter inngår i den økonomiske rammen som er fordelt på hver enkelt sektor i kommunen. Nedenfor vises kommunens driftskostnader i 2022 samt avvik mot revidert budsjett.

Beløp i hele 1000	Regnskap 2021	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik
Lønn og sosiale utgifter	280 549	291 833	293 732	1 899
Kjøp av varer og tjenester	106 058	112 157	113 498	1 341
Overføringer og tilskudd til andre	30 312	18 579	28 770	10 191
Avskrivninger*	25 640	0	25 698	25 698
Sum driftsutgifter	442 559	422 569	461 697	39 128

* Utgiftsførte avskrivninger blir tilbakeført før beregning av netto driftsresultat og påvirker dermed ikke kommunens økonomi

Driftsutgiftene endte 39,1 mill. kr over revidert budsjett 2022. Av dette skyldes 25,7 mill. kr manglende budsjettering av avskrivninger. Øvrige driftskostnader viser et merforbruk i forhold til revidert budsjett på 13,4 mill. kr.

Avviket knyttet til lønn og sosiale utgifter utgjør 0,65 % mens avviket på kjøp av varer og tjenester ligger på 1,2 %. Avvik i denne størrelsesorden indikerer at kommunen gjennom 2022 har hatt god kontroll på kommunens utgifter.

Avviket knyttet til overføring og tilskudd til andre er større og utgjør 10,2 mill. kr eller hele 54,9 %. Avvikene gjelder følgende poster:

- merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester 4,5 mill. kr
- tilskudd til lag, foreninger og næringsliv 2,2 mill. kr
- kjøp av konsesjonskraft 3,4 mill. kr.

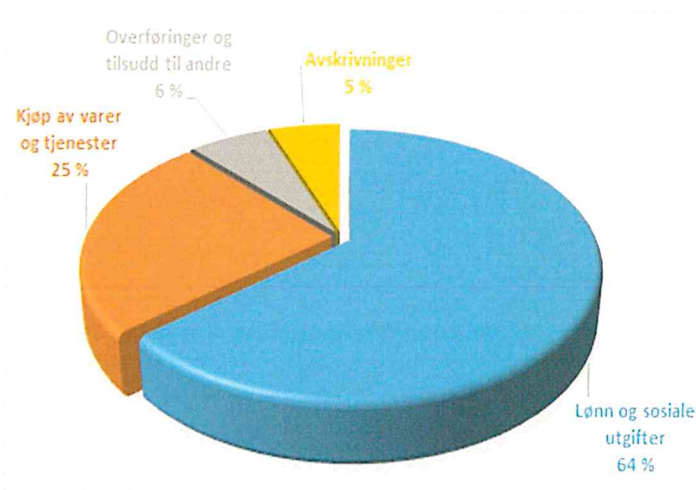
Merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester blir refundert fra staten og kommunen har på derfor tilsvarende beløp på inntektssiden. I budsjettet er dette i liten grad justert, nettopp fordi det totalt sett går i null.

Tilskudd til lag og foreninger gjelder i hovedsak tilskudd i knyttet til kommunens næringsarbeid. Totalt er det overført 1,7 mill. kr i 2022 som finansieres gjennom bruk av næringsfond. I tillegg er en del av de inntektene kommunen mottar som avbøtende tiltak videreformidlet til berørte parter.

Kjøp av konsesjonskraft er feilbudsjettet og budsjettet beløp ligger tabellen over under kjøp av varer og tjenester.

Sammenlignet med 2021 har både lønn og sosiale utgifter samt kjøp av varer og tjenester økt betydelig. Dette skyldes i hovedsak stor lønns- og prisvekst i 2022, samt høyere pensjonspremie enn tidligere.

Nedenfor vises fordelingen av kommunens samlede driftsutgifter.

Lønn og sosiale kostnader er den klart største utgiftsposten i kommunen og utgjør 64 % av de totale driftsutgiftene.

Kjøp av varer og tjenester består for det meste av kjøp til egen produksjon og kjøp fra andre som erstatter egenproduksjon. Kjøp fra andre som erstatter egenproduksjon omfatter for eksempel tilskudd til private barnehager og kjøp av tjenester fra andre kommuner. Totalt utgjør kjøp av varer og tjenester 25 % av de totale driftsutgiftene til kommunen.

Overføringsutgifter består i hovedsak av økonomisk sosialhjelp, merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester og tilskudd til blant annet grendeutvalg, næringsliv, kirkelig fellesråd og andre lag og foreninger.

6.3.2. Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr
Kom.dir med stab	17 695	12 994	8 869	4 125
Støttefunksjoner	3 962	6 298	4 849	1 449
Sektor for Oppvekst	94 888	102 739	102 461	279
Sektor for Helse og velferd	130 523	129 537	133 019	-3 482
Sektor for Samfunnsutvikling	58 027	65 269	66 696	-1 426
Enhet for vann og avløp	-3 430	-5 000	-4 868	-132
Finans	-6 029	-9 720	-10 940	1 220
	295 636	302 118	300 085	2 033

Kommunens netto driftskostnader fremkommer som rammer fordelt på den enkelte sektor. Ovenfor vises oversikt over kommunens netto driftskostnader 2022 fordelt på de enkelte sektorer og avviket mellom budsjett og regnskap.

Totalt hadde sektorene i 2022 et mindreforbruk sammenlignet med revidert budsjett på 2 mill. kr eller 0,7 %. Avviket knytter seg til kommunens ordinære drift. Nærmere analyse av avvik per sektor fremkommer under kapittel 8 Tjenesteområdene.

6.4. Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-1 190	-1 000	-2 064	1 064
Utbytter	-5 307	-5 100	-5 570	470
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-668	-300	-40	-260
Renteutgifter	6 358	9 500	9 624	-124
Avdrag på lån	19 343	20 000	19 346	654
Sum Finansinntekter/-utgifter	18 536	23 100	21 296	1 804

Finansinntektene består av renter på bankinnskudd, utbytte og avkastning på pengemarkedsfond, mens finansutgiftene består av renter og avdrag på lån. Ovenfor vises en oversikt over regnskapsførte finansposter i 2022 samt avvik mellom regnskap og budsjett.

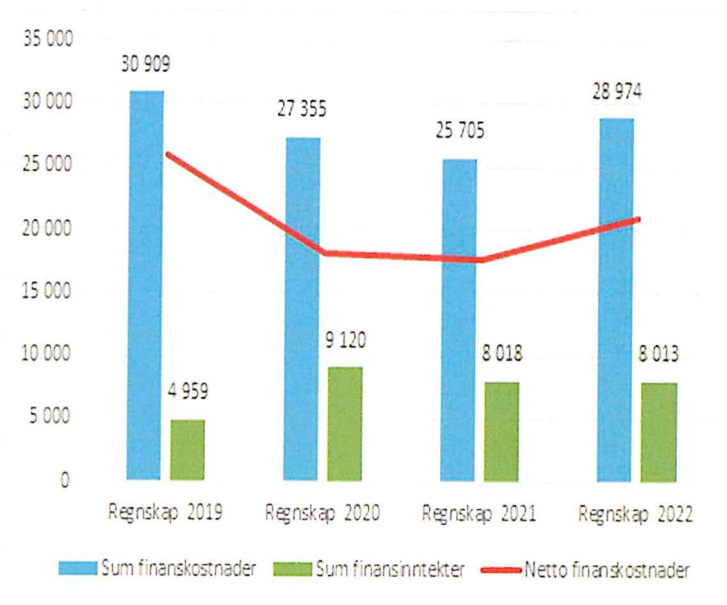
Totalt endte finansinntekter 1,3 mill. kr høyere enn forutsatt i budsjettet. Mesteparten av dette - 1,1 mill. kr - skyldes høyere rentesats på bankinnskudd enn forutsatt i budsjettet samtidig som inntektene på bank gjennom 2022 var større enn forventet. Utbytte fra Eidsiva Energi AS endte 0,4 mill. kr over budsjett.

Gevinst på finansielle omløpsmidler er avkastning på pengemarkedsfond. I 2021 ble markedsverdien på denne plasseringen fastsatt på bakgrunn av skjønn. Det medførte at det også ble inntektsført for mye avkastning i 2021. For mye inntektsført avkastning i 2021 er korrigert i 2022. Den reelle avkastningen på våre plasseringer var i 2022 på 0,2 mill. kr.

Finanskostnadene endte 0,5 mill. kr lavere enn budsjett, i hovedsak som følge av mindre avdrag på lån enn forutsatt. Hovedårsaken til avviket var at lån til investeringer i 2022 først ble tatt opp på slutten av året. Det ble derfor ikke betalt avdrag på årets låneopptak.

6.4.1. Utviklingen i finansinntekter og finansutgifter

Nedenfor vises utviklingen i finanskostnader, finansinntekter samt netto finanskostnader i perioden 2019-2022.

Kommunen har de siste årene redusert sin lånegjeld, og gjennom det også betalt mindre i avdrag og renter hvert år frem til og med 2021. I 2020 og delvis i 2021 var rentenivået på et historisk lavt nivå, men gjennom 2021 og 2022 økte rentenivået betydelig. For Åmot kommune medførte det en økning i renteutgifter på 3,3 mill. kr sammenlignet med 2021.

Totale finansinntekter har vært stabile de to siste årene.

Netto finanskostnader følger utviklingen i renter og avdrag på lån, og økte fra 2021 til 2022 med 3,2 mill. kr.

6.5. Gjeld og gjeldsutvikling

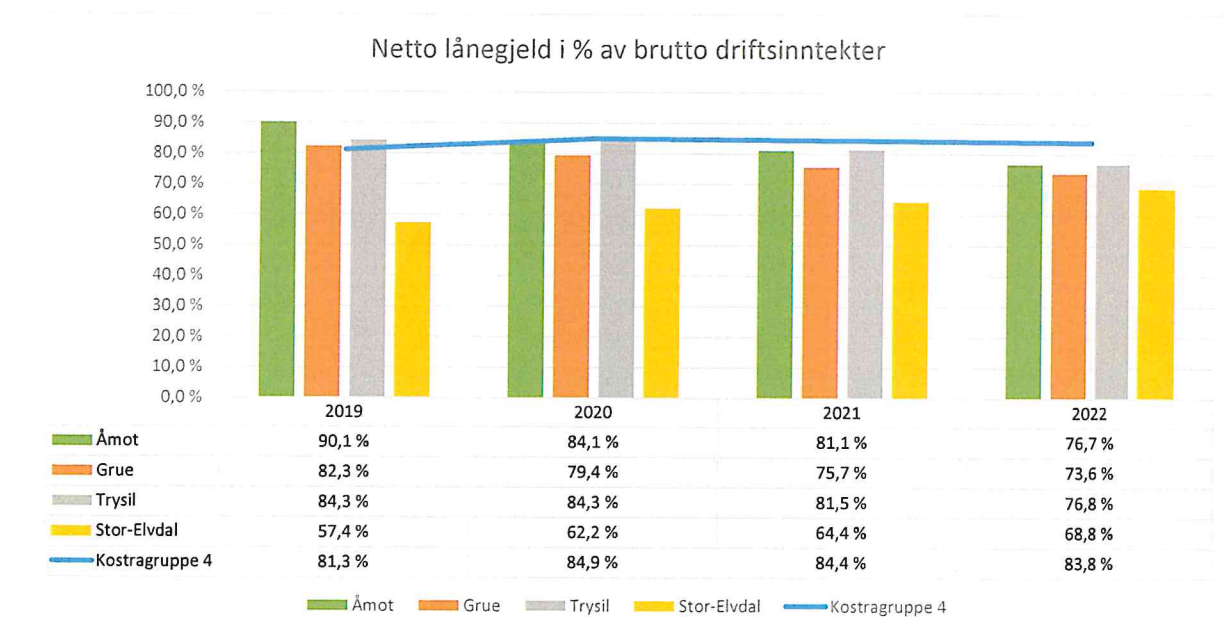
6.5.1. Kommunens lånegjeld

I 2022 økte kommunens lånegjeld eksklusive pensjonsforpliktelser fra 412,1 mill. kr til 424,1 mill. kr. Det er en økning på 12 mill. kr.

Det ble tatt opp 27,9 mill. kr i lån til investering og 10 mill. kr i lån fra Husbanken til videre utlån. Hele låneopptaket ble ikke benyttet i 2022, og ved utgangen av året har kommunen ubrukte lånemidler til investeringer på 4,7 mill. kr. Disse vil bli benyttet til finansiering av pågående prosjekter som er overført fra 2022 til 2023. Kommunen har også ubrukte lånemidler til videreutlån på 9,8 mill. kr.

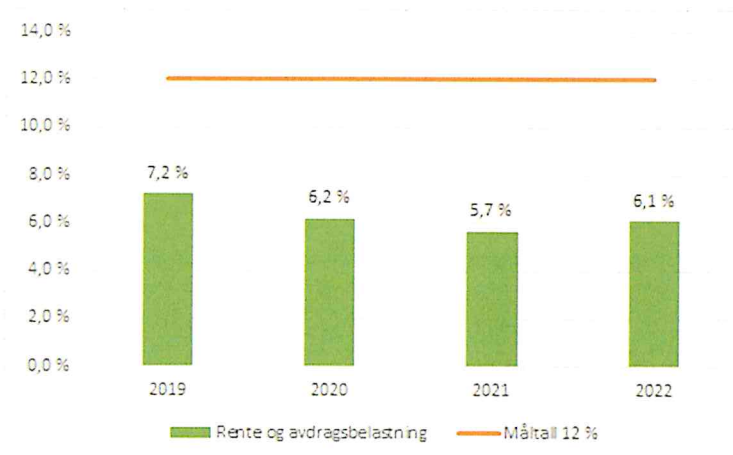
Netto lånegjeld i prosent av kommunens samlede driftsinntekter er et uttrykk for kommunens gjeldsbelastning, og forteller hvor eksponert kommunen er for renteendringer. Måltallet omtales ofte som gjeldsgrad. Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld fratrasket utlån, pensjonsforpliktelser og ubrukte lånemidler. Åmot kommune har en målsetting om at lånegjelden ikke bør utgjøre mer enn 70 % av samle driftsinntekter.

Gjeldsgraden lå ved utgangen av 2022 på 76,7 %. I 2021 var gjeldsgraden på 81,1 %. Gjeldsgraden har de siste 4 årene stadig blitt lavere, men ligger fortsatt noe over kommunens målsetting og også litt over sammenlignbare kommuner i KOSTRA gruppe 4.

Åmot kommune har brukt de siste årene på å betale ned på langsiktig gjeld, og være restriktive med nye låneopptak og igangsette investeringsprosjekter. Sparing til langsiktig investering i nye helseløsninger/bygg er det langsiktige målet. Åmot kommune er på god vei til å skape godt handlingsrom for fremtiden.

6.5.2. Rente og avdragsbelastning

Et annet uttrykk for hvor mye gjelden tynger kommunens økonomi, er rente- og avdragsbelastningen.

Rente- og avdragsbelastningen viser hvor stor del av kommunens driftsinntekter som går med til å dekke renter og avdrag. Kommunen har en målsetning om at renter og avdrag ikke bør overstige 12 % av samlede driftsinntekter.

Som følge av svært lavt rentenivå i 2020 og delvis i 2021 brukte kommunen en lavere andel av inntektene på å betale renter og avdrag disse årene. I 2022 har det vært en stor renteøkning, og en større andel av samlede inntekter har derfor gått med til å betale renter og avdrag.

6.6. Fondsavsetninger/egenkapital

Fondsmidlene er en del av kommunens egenkapital og deles opp i driftsfond og investeringsfond. Hver av disse gruppene deles inn i ubundne og bundne fond. Det er kun ubundne fond i drift (disposisjonsfond) som kan benyttes fritt av kommunen.

Nedenfor vises utviklingen i fondsbeholdningen de siste 4 årene.

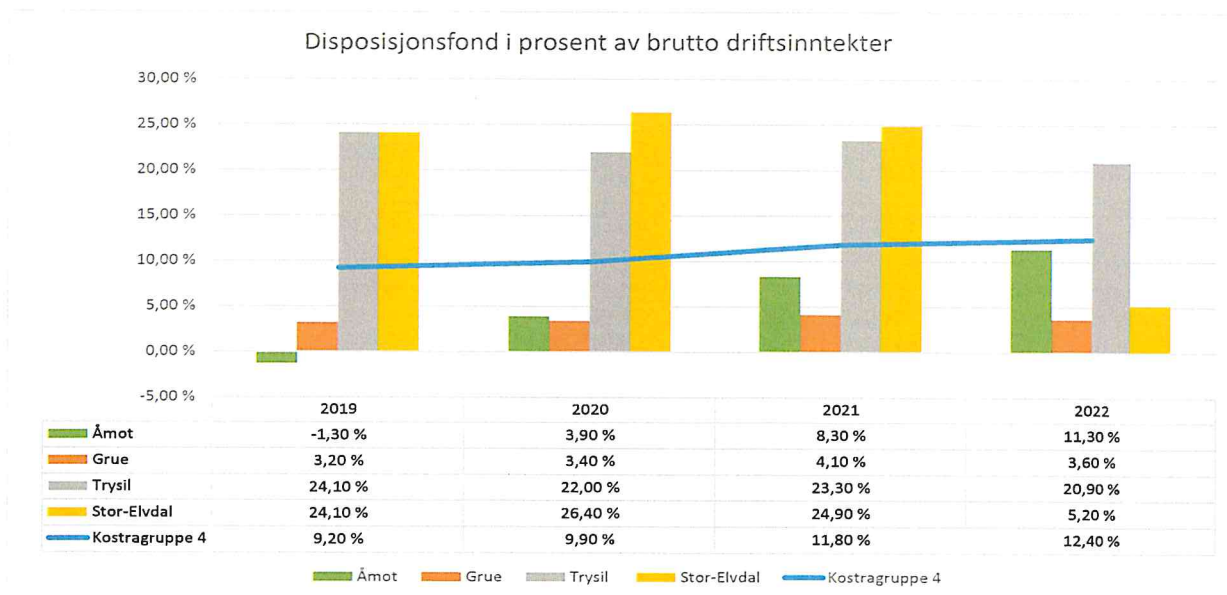
Beløp i 1000	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022
Disposisjonsfond	1 982	24 638	45 361	61 410
Bundne driftsfond	44 586	47 494	43 164	44 652
Ubundne investeringsfond	1 722	4 567	567	567
Bundne investeringsfond	2 430	803	5 568	1 846
Sum fond	50 720	77 502	94 660	108 475
Disposisjonsfond i % av samlede inntekter	0,46 %	5,58 %	10,03 %	12,89 %

Kommunens samlede fondsavsetninger utgjør ved utgangen av 2022 108,5 mill. kr. Av dette er 46,5 mill. kr bundne fond som tilsier at det er vedtatt/bestemt hva disse fondsmidlene skal brukes til.

Disposisjonsfondet viser hvor mye kommunen har satt av til senere års drifts- eller investeringsformål. Disposisjonsfond er de eneste fondene som fritt kan benyttes til dekning av utgifter både i drifts- og investeringsregnskapet, og er derfor den delen av "reservene" som gir best uttrykk for den økonomiske handlingsfriheten.

Kommunen bør til enhver tid ha en "buffer" for møte uforutsette hendelser. Oppbyggingen av disposisjonsfond kan også bidra til at kommunen i større grad kan finansiere deler av investeringene med egenkapital.

Disposisjonsfondet, som utgjør 61,4 mill. kr ved utgangen av året har økt betydelig de siste to årene som følge av godt netto driftsresultat og utgjør 12,9 % av kommunens samlede inntekter. Det er en økning på 2,9 % sammenlignet med 2021.

6.7. Kommunens arbeidskapital - likviditet

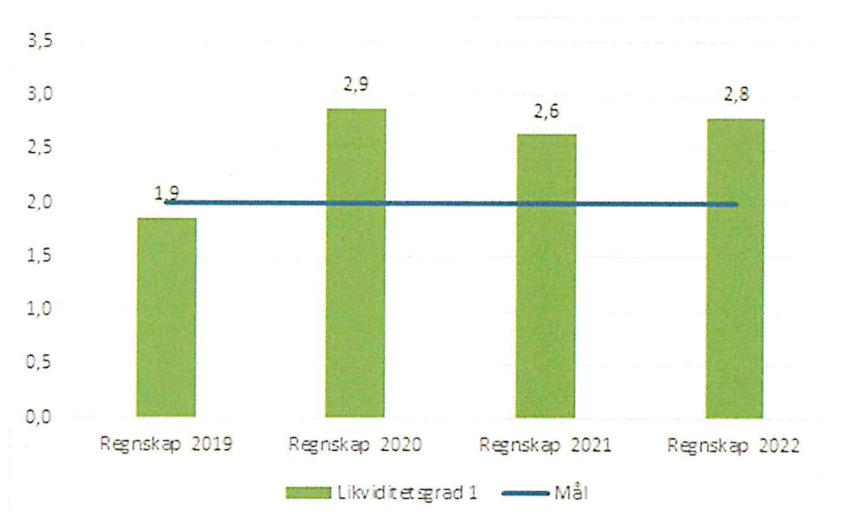
Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens likviditet og soliditet. Det er først når arbeidskapitalen er liten eller negativ at det er viktig at utviklingen i denne følges opp. Lav egenkapital og lavere inntekter enn utgifter vil normalt medføre negativ utvikling i arbeidskapitalen. I en situasjon med stram økonomi vil dette derfor være et viktig måltall.

	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	KOSTRA gruppe 04 2022
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	5,5 %	12,0 %	9,4 %	11,6 %	19,7 %
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i kroner (hele 1000)	23 606	53 615	42 726	55 884	

Arbeidskapitalen har hatt en positiv utvikling fra 2021 til 2022. Positivt netto driftsresultat de siste to årene og avsetning til disposisjonsfond har bidratt både til bedre likviditet og soliditet. Sammenlignet med KOSTRA gruppe 4 er arbeidskapitalen i % av samlede driftsinntekter likevel lav.

En annen måte å vurdere likviditeten på, er ved hjelp av likviditetsgrader. Likviditetsgrad 1 finnes ved å måle forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og gir uttrykk for i hvilken grad kommunen evner å dekke sine kortsiktige betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller.

Likviditetsgrad 1 bør som minimum ligge på 2.

Utviklingen i likviditetsgrad viser det samme som utviklingen i arbeidskapitalen.

I 2019 lå likviditetsgraden rett under måltallet på 2, mens det de siste 3 årene har ligget godt over dette måltallet.

Likviditetsgraden indikerer at kommunens likviditet er tilfredsstillende.

7. Investeringer

7.1. Finansiering av investeringer

Beløp i 1000	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik
Investeringer i varige driftsmidler	32 988	25 419	-7 569
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 758	1 755	-2
Sum investeringsutgifter	34 745	27 174	-7 571
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 693	-2 916	1 778
Tilskudd fra andre	0	-1 000	-1 000
Salg av varige driftsmidler	-345	-450	-105
Bruk av lån	-28 838	-23 182	5 656
Sum investeringsinntekter	-33 877	-27 548	6 329
Videreutlån	10 000	7 545	-2 455
Bruk av lån til videreutlån	-10 000	-7 545	2 455
Avdrag på lån til videreutlån	6 650	6 597	-53
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 395	-1 632	-237
Netto utgifter videreutlån	5 255	4 965	-290
Overføring fra drift	-1 758	-1 758	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	1 000	1 000
Bruk av bundne investeringsfond	-5 255	-4 722	533
Dekning av tidligere års udekket beløp	889	889	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 124	-4 591	1 533
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0

Totalt endte sum investeringsutgifter på 27,2 mill. kr mot budsjetterte investeringer på 34,7 mill. kr. Årsaken til avviket mellom budsjetterte investeringer og regnskapsførte investeringer fremgår av kapittel 7.2 status investeringer.

Investering i aksjer og andeler gjelder egenkapitalinnskudd i KLP og kjøp av aksjer i Anno Museum. Disse investeringene er finansiert gjennom overføring fra drift til investering med 1,8 mill. kr i tråd med budsjett.

Åmot kommune har ikke vedtatt bestemmelser for rekkefølgen på bruk av de ulike finansieringskildene. Ved finansiering av investeringer i varige driftsmidler er rekkefølgen som følger:

- Kompensasjon for merverdiavgift
- Inntekter fra salg av driftsmidler som ikke er brukt til investering i aksjer og andeler og/eller netto utgifter videreutlån
- Bruk av lån

Kommunen tar årlig opp lån i Husbanken som lånes ut videre til kommunens innbyggere – startlån/formidlingslån. Mottatte avdrag på slike lån og de avdragene kommunen betaler til Husbanken skal over tid gå i balanse. På grunn av ulik avdragstid på innlån og utlån skal avsettes et eventuelt «overskudd» til bundet investeringsfond og et eventuelt «underskudd» skal finansieres ved bruk av bundet investeringsfond. I 2022 var det ikke tilstrekkelig på bundet investeringsfond til å finansiere netto utgifter til videreutlån, og dette er også årsaken til at bruk av bundne fond avviker fra budsjett med 0,5 mill. kr. Deler av salgsinntekter varige driftsmidler ble derfor benyttet til å finansiere dette.

Resten av salgsinntekter varige driftsmidler ble sammen med kompensasjon for merverdiavgift benyttet til finansiering av investeringer i varige driftsmidler. Resten ble finansiert ved bruk av lån.

På grunn av lavere utgifter til investeringer i varige driftsmidler blir også finansiering gjennom kompensasjon for merverdiavgift og bruk av lån lavere enn forutsatt. Det ble derfor inntektsført 1,7 mill. kr mindre i kompensasjon for merverdiavgift enn budsjettet i 2022 og bruk av lån ble 5,6 mill. kr lavere enn budsjett.

I 2022 fikk kommunen tilskudd til oppgradering og sikring av området ved Rena skole og Trollhaugen barnehage på 1 mill. kr. Dette var ikke budsjettet, og midlene er avsatt til bundet investeringsfond i 2023.

7.2. Status investeringer

Ikke avgiftsfinansierte investeringer	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik	Kommentar
Støttefunksjoner				
SÅTE prosjekter samlet	2 575	366	-2 209	Åmot kommunes andel av årsbudsjett SÅTE IKT for 2022 utgjorde 0,268 mill. kr. Totale investeringer endte dermed 0,1 mill. kr over budsjett.
PERS Investering IKT	1 000	973	-27	Smart-tavler, classesett PC/Ipad skole, trådløse aksesspunkt rådhuset.
Sum Støttefunksjoner	3 575	1 340	-2 235	
Sektor for Helse og velferd				
He Senger Ryslingmoen	225	0	-225	Ikke behov for investering i 2022
He Pakkemaskin	313	0	-313	Ikke behov for investering i 2022
RHS Velferdsteknologi	360	359	-1	Room-mate
Sum Sektor for Helse og velferd	898	359	-539	
Sektor for Samfunnsutvikling				
KU Dagsturhytta grunnarbeid	160	0	-160	Arbeidet med Dagsturhytta er fremdeles i planleggingsfasen. Målet er å vedta plassering i 2. halvdel av 2023 og bygge i 2024.
KU Åpent Bibliotek	180	229	49	Prosjektet er gjennomført med et merforbruk.
KU Aktivitetspark Kappahallen	0	137	137	Arbeidet med aktivitetshall i Kappahallen har fulgt framdriftsplan i 2022. Finansiering og spillemodellsøknader er på plass. Det har vært utgifter til dette arbeidet knyttet til samarbeid med konsulenter på fagområdet.
KE Rådhus/kulturhus - solavskjerming	0	71	71	Prosjektet ble avsluttet i 2021 før siste fakturer ble mottatt.

Årsmelding 2022

Ikke avgiftsfinansierte investeringer	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik	Kommentar
Sektor for samfunnsutvikling forts.				
KE Universell Utforming Rådhuset	120	0	-120	Prosjektet er påstartet, og byggekostnader vil påløpe i 2023
KE Ventilasjon rådhus NAV	1 000	0	-1 000	Det er gjennomført kartlegging av inneklime på utvalgte steder. Det er gjort forsøk på innstillinger og justeringer av dagens anlegg, for å ha et grunnlag for det videre arbeid i prosjektet.
KE Industrihall Kappa	0	178	178	Byggtorget - installering av brannvarsling, utleiers ansvar. Ferdigstilt.
KT Vei Landet-Bjørke	4 593	7 726	3 133	Prosjektet er gjennomført men det vil gjenstå enkelte kostnader i 2023. Budsjettet ble justert ved behandling av 2.tertialrapport. I den forbindelse oppsto det en feil i prognoseberegningen på prosjektet, og den førte til budsjettendring på feil grunnlag. Selve entreprisekostnaden i prosjektet er alene over revidert budsjett på prosjektet.
KT Gatelys utskifting armatur	418	191	-227	I henhold til plan, er i prosess.
KT Rena torg oppgradering	300	0	-300	Prosjektet er i gang med rydding av trær. Prosjektet videreføres og sluttføres i 2023. Prosjektet vil ha en høyere kostnadsramme enn budsjettet.
Te Videreføre skilting Rena Sentrum	355	0	-355	I prosess.
KT Toalettanlegg Prestsjøen	700	0	-700	Prosjektet blir dyrere enn antatt, satt på vent inntil videre. Bør sees i sammenheng med utearealer forøvrig, samt universell utforming.
KT Kjørebbru Vesle Ulvåa	1 098	1 467	369	Prosjektet er fullført. Ved rivning av gammel bru, viste det seg at man måtte velge ny løsning på ny bru, som ble fordyrende på prosjektet.
TE Kantklipper	500	500	0	Ferdig
KE Åmot Ungdomsskole Solskjermer	300	298	-2	Prosjektet er gjennomført
KE Utendørs/friareal/stier/veier	3 254	214	-3 040	Parkeringsområde ved Rena skole. Skal ut på nytt anbud.
KE Utredning helsebygg	996	127	-868	Kommunal eiendom har stått for tilstandsrapport på kommunens helsebygg i 2022. det er i 2022 ikke påløpt ytterligere kostnader på prosjektet. Prosjektet er et delprosjekt i «Framoverlent sammen», og Hovedutvalget for Helse og omsorg har eierskap til delprosjektet.
Ke Støvisolering Ryslingmoen	215	130	-84	Prosjektet er ferdig.
Ke Desettunet - sprinkleranlegg	487	145	-342	I prosess.

Årsmelding 2022

Ikke avgiftsfinansierte investeringer	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik	Kommentar
Sektor for samfunnsutvikling forts.				
KE Osen Pensjonisthjem – bad/dører	60	33	-27	Prosjektet avsluttes.
KE Kulturhus Kjellerkafe Kulturskole	400	0	-400	Prosjektet er utsatt på grunn av at arealene må disponeres som beredskapsarealer i forbindelse med Covid-vaksinering
KE Beredskap og teknisk senter	1 700	1 906	206	Prosjektering pågår pr 31.12.22
KE Kjøp beredskap og teknisk senter	3 200	3 281	81	Vingårdsveien 2 er kjøpt og oppgjort i 2022.
BR Vaskemaskin spesial brann	450	0	-450	Prosjektet er utsatt i påvente på avklaring om beredskapssenter.
Sum Sektor for Samfunnsutvikling	20 487	16 633	-3 854	
Sum ikke avgiftsfinansierte investeringer	24 960	18 332	-6 628	

Avgiftsfinansierte investeringer	Rev. bud. 2022	Regnskap 2022	Avvik	Kommentar
KT Haugedalen vannverk mm	2 126	0	-2 126	Del 2 av prosjektet som omhandler etablering av vannbehandlingsanlegg. Anlegget er prosjektert og priser innhentet. Besluttet å legge ut prosjektet på ny konkurranse grunnet høye priser.
KT Avløp prosjektering Grinihagen	436	491	55	Prosjektet er fullført
KT VA Storveien	3 500	4 843	1 343	Prosjektet er ferdigstilt. Merforbruk pga prisøkning, prosjektledelse.
Te Bil Avløp	606	606	0	Ferdig
KT Infrastruktur VA Lappland	500	919	419	Prosjektet er fullført. Under gjennomføring av prosjektet ble det avdekket forhold som ble fordyrende på prosjektet
TE VA Nytt tak Osen Vannbasseng	400	0	-400	Prosjektet er ferdig planlagt, leverandør valgt, og byggearbeidene gjennomføres våren 2023
KT Tak Vanntårn Rena Leir	460	228	-232	Ferdig
Sum Enhet for vann og avløp	8 028	7 087	-941	
Sum avgiftsfinansierte investeringer	8 028	7 087	-941	

8. Kommunens tjenesteområder

8.1. Kommunedirektør med stab

8.1.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunedirektør og stab omfattet i 2022 følgende tjenester:

- HR (personal)
- Økonomi
- Beredskapskoordinator/rådgiver
- Inkludering og bosetting
- Næring og kommunikasjon

HR (personal) har ansvar for oppgaver innen kommunes overordnede personalforvaltning og -politikk. Tett samarbeid med tillitsvalgte og organisasjonene, og organisering av faste utvalg er sentrale oppgaver. Det samme er støtte i sektorer og enheters personalpolitikk.

Økonomi/lønn omfatter oppgavene virksomhetsstyring, budsjett, regnskap og kommunal fakturering i tillegg til pensjon- og finansforvaltning. Kommunens totale lønnsarbeid er organisert sammen med økonomi. Alle områdene har ansvar for rapportering eksternt og internt.

Beredskapskoordinator/rådgiver har det koordinerende ansvaret knyttet mot kommunens beredskapsarbeid, planer og ROS-arbeid. Til rollen ligger også det å koordinere øvelser og holde kontakten med andre myndigheter. Pandemien har vist viktigheten av å jobbe strategisk med beredskap. Skal man lykkes med et godt beredskapsarbeid krever det ressurser. I 2022 hadde kommunen en ressurs definert til ca. 20 % knyttet til beredskapskoordinator.

Åmot kommune gjorde i 2022 vedtak om å bosette flyktninger. Det ble i den forbindelse etablert enhet for inkludering og bosetting. Skal vi lykkes med å bosette og inkludere de som kommer hit, krever det koordinert og helhetlig jobbing. Kommuner som bosetter flyktninger mottar integreringstilskudd. Det legges opp til å ha et apparat som gjenspeiler det antall flyktninger vi bosetter. I utgangspunktet skal inntekt og utgift harmoniseres om man jobber godt, helhetlig og profesjonelt slik at vi lykkes med både å bosette, integrere og inkludere de som kommer hit. Alle som kommer hit er ressurser og bidrar til å øke mangfoldet. Navnet på enheten gjenspeiler målet man jobber ut fra – vi skal bosette og inkludere de som kommer. Kommunen bosatte 36 personer i 2022.

Næring og kommunikasjon jobber med kommunens nærings- og kommunikasjonsarbeid. Næringssjefen har en nøkkelrolle i forhold til bidra til vekst og å legge til rette for vekst. Kommunikasjon er også sentralt både i forhold til næringsarbeid og kommunens øvrige arbeid – blant annet hjemmeside og sosiale medier. Utgiftene finansieres gjennom bruk av næringsfond.

8.1.2. Utvikling og utfordringer

Som andre kommuner står Åmot ovenfor også store endringer i demografien. Vi blir færre barn, unge og folk i arbeidsfør alder (16-67 år) og flere eldre. Det krever grep, omstilling og tilpasning. Det er viktig å ta aktive grep for å være i forkant av de endringene som kommer og som vi må forholde oss til. Gjennom flere tiltak jobber Åmot kommune aktivt for å tilpasse seg både endringer og ta aktive grep for å være i forkant. Det kan nevnes utviklingsprogrammet "Framoverlent sammen". Det tar for seg å rigge tjenestene for framtiden og i tråd med den utviklingen vi ser og beveger oss mot. Det nevnes også et omfattende leder- og medarbeiderutviklingsprogram. Det skal rigge kommunens viktigste ressurs, de ansatte, til å ha kompetanse og ikke minst den samhandlings-kompetansen som trengs og fordres framover.

8.1.3. Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr
100-Fellestjenester	4 816	4 659	765	4 175	-483
102-Økonomi og HR	10 176	8 845	10 337	9 982	1 137
103-Inkludering og Bosetting	0	-4 635	0	-1 841	2 794
104-Næring og bosetting	2 703	0	601	677	677
Sum	17 695	8 869	11 703	12 994	4 125

Kommunedirektør og stab endte opp med et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett på 4,1 mill. kr i 2022. I hovedsak knytter mindreforbruket seg til enhet for inkludering og bosetting samt enhet for økonomi og HR.

For årsregnskap 2022 var det ikke budsjettet med inntekter og utgifter knyttet til bosetting av flyktninger. Dette endret seg etter krigen i Ukraina brøt ut og IMDI anmodet alle landets kommuner om å bistå i bosettingsarbeidet. På daværende tidspunkt hadde kommunen lite kompetanse på området. Uten tall fra foregående år, ble revidert budsjett laget med bakgrunn i IMDIs bosettingskalkulator, samt hva det var rimelig å anta at kostnader til opplæring og bosetting ville bli.

Bosettingsarbeid avhenger av mange faktorer og sprer seg over året. Å forutse nøyaktig på hvilket tidspunkt utgifter og inntekter inntreffer er krevende. Det ble i 2022 opprettet et prosjektnummer. Tilknyttet prosjektnummeret er tilskudd fra staten (inntekter) og de kommunale tjenestenes merutgifter i forbindelse med bosetting og opplæring (utgifter).

Samlet viser regnskap for 2022 på enhet for inkludering og bosetting et mindreforbruk på 4,6 mill. kr mot revidert budsjett på 1,8 mill. kr. Avvik mellom budsjett og regnskap er 2,8 mill. kr. Refusjon til andre kommunale tjenester fremkommer ikke i regnskapet, men medfører et endelig mindreforbruk for 2022 på 1,2 mill. kr, som er avsatt på disposisjonsfond.

På enhet for økonomi og HR er det totalt et mindreforbruk på 1,1 mill. kr. I all hovedsak er dette satt sammen av et mindreforbruk på lønn som følge av vakant stilling høsten 2022. I tillegg ble det i 2022 gjort en korleksjon i feil bokført sykepengerefusjon fra flere år tilbake.

8.1.4. Økonomiplantiltak

Tiltak Beløp i 1000	Ramme 2022	Beskrivelse
Reduksjon stillinger 2022-2025	-2 908	Det er etablert et stillings- og rekrutteringsutvalg som skal vurdere alle stillinger i forhold til utlysning. Det har ikke vært mulig å realisere innsparingstiltaket. Det ble derfor ved rapportering 2. tertial vedtatt en budsjettjustering der innsparingstiltaket ble reversert.
Sum tiltak	-2 908	

8.1.5. Sykefravær

	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,62 %	16,51 %	18,14 %
Årlig sykefravær 2020	1,48 %	12,34 %	13,81 %
Årlig sykefravær 2021	1,65 %	14,22 %	15,87 %
Årlig sykefravær 2022	2,43 %	5,21 %	7,64 %

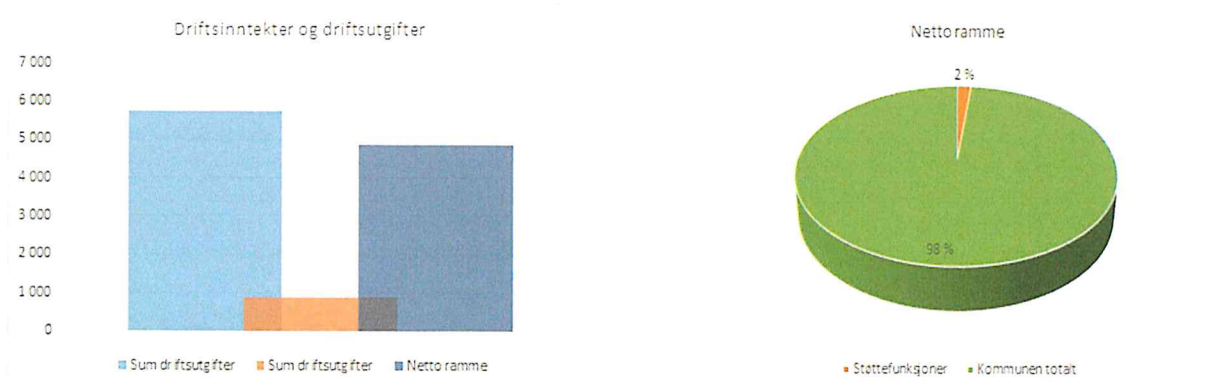
Totalt på sektoren er sykefraværet samlet for hele 2022 på 7,64 %. Sykefraværet er i all hovedsak relatert til enhet økonomi og HR. Sykefraværet i 2022 har likevel vært lavere enn det var i 2021. Med relativt få ansatte blir det store prosentvise utslag på sykefraværstatistikken. Det er en av årsakene til at fraværet prosentvis er høyt og at det er store variasjoner fra år til år.

8.2. Støttefunksjoner

8.2.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Støttetjenester omfatter følgende tjenester:

- Premieavvik
- IKT – SÅTE og egen drift
- Politisk virksomhet
- Kontrollutvalg
- Kirken i Åmot
- Læringer

8.2.2. Status økonomi

Enhet	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Avvik i kr
<i>Beløp i 1000</i>	2021	2022	2022	2022	
111-Premieavvik	-13 362	-13 569	-1 202	-13 058	511
112-Politisk virksomhet	3 280	4 510	3 187	4 284	-226
113-Kontrollutvalg	980	1 385	1 546	1 546	161
114-Kirken i Åmot	3 909	4 502	4 146	4 146	-356
115-Lærlinger	1 099	874	892	952	78
116-Ikt - såte og egen drift	8 056	7 147	8 599	8 429	1 281
Sum	3 962	4 849	17 168	6 298	1 449

Sektoren har ved utgangen av året et mindreforbruk på 1,4 mill. kr. Hovedårsaken til mindreforbruket er lavere utgifter enn forutsatt ved kjøp av tjenester fra SÅTE IKT. Mindreforbruket gjelder alle systemer som driftes av samarbeidet.

8.2.3. Økonomiplantiltak

Tiltak	Ramme	Beskrivelse
<i>Beløp i 1000</i>	2022	
NY- Innsparing bud 2022 SÅTE	-1 000	Innsparingskravet på 1 mill. kr er oppnådd.
Sum tiltak	-1 000	

8.2.4. Sykefravær

	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,76 %	1,46 %	3,21 %
Årlig sykefravær 2020	1,57 %	0,94 %	2,52 %
Årlig sykefravær 2021	0,84 %	0,58 %	1,42 %
Årlig sykefravær 2022	1,31 %	1,42 %	2,73 %

Sykefraværet endte samlet på 2,73 % i 2022, likelig fordelt på korttidsfravær og langtidsfravær. Fraværet er noe lavere i 2022 enn i 2021. Få ansatte gjør at små endringer i sykefraværet prosentvis gjør relativt store utslag.

8.3. Sektor for Oppvekst

8.3.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Under sektor oppvekst inngikk i 2022 følgende enheter:

- Åmot barne- og ungdomsskole med SFO (sammenslått fra og med 01.08.22)
- Osen oppvekstsenter
- Trollhaugen barnehage
- Skyssveien barnehage
- Birkebeineren barnehage
- Barnevern

Målgruppe for tjenestene

Barnehage:

Alle barn i førskolealder i Åmot kommune.

Grunnskole:

Til alle barn og unge i Åmot i alderen 6 – 16 år. Skolefritidstilbudet for barn på 1.-4. trinn i grunnskolen samt på 5.-7. trinn for barn med spesielle behov.

Barnevern:

- Barn som har behov for bistand i familien for ikke å oppleve videre omsorgssvikt.
- Barn som etter barneverntjenesteloven har behov for nytt bosted/familie.
- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Åmot kommune har avtale med Elverum kommune og Stor-Elvdal kommune om en felles PP-tjeneste der Elverum kommune er vertskapskommune. PPT er sakkyndig instans for vurdering barns rett til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Videre skal tjenesten også bistå barnehagene og skolene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringa bedre til rette for elever med spesielle behov.

I sektor for oppvekst ligger også tilsynsansvar for de private barnehagene samt dekning av skyss og spesialpedagogiske tiltak for Åmot Montessori skole.

8.3.2. Utvikling og utfordringer

Barne- elevtallsutviklingen

Elevtallet har, fra skoleåret 2016-17 til skoleåret 2022-23, sunket med 126 elever. Dette er en alvorlig nedgang som fører til reduserte rammeoverføringer til kommunen. Dersom denne utviklingen fortsetter vil det få stor betydning for driften av skoler i Åmot. Osen oppvekstsenter er spesielt utsatt i så måte. Gjennom 2022 har det vært 15 elever totalt i skolen. Ut i fra dagens situasjon ser elevtallet ut til å synke ned til totalt 11 elever fra høsten 2023. Det har vært flere tilfeller av foreldre som har søkt sine barn over til Åmot barne- og ungdomsskole og Åmot Montessori med begrunnelse av et for lite psykososialt miljø. Det bør vurderes når et skolemiljø blir for lite og sårbart til fortsatt og opprettholdes.

Når det gjelder drift av barnehager så ble det i 2022 tatt grep ved å redusere med en kommunal barnehage med virkning fra høsten 2023. Trollhaugen barnehage videreføres. Det er viktig å presisere at vi fortsatt har, etter at opptaket for neste barnehageår er gjennomført, totalt 39 ledige plasser. Dette betyr at vi kan gi barnehage tilbud på dagen.

Hindre utenforskap

Det viktigste vi kan gjøre som kommune er å sikre at barn og unge får en trygg oppvekst og en utdanning som gjør at de består videregående opplæring innenfor normert tid. Vi må, på tvers av enheter og sektorer, utvikle tjenester som hindrer frafall og utenforskap. Arbeidet med etableringen av et «Familiens hus» der ulike tjenester samlokaliseres, under en felles ledelse, vil kunne være et viktig skritt for å sikre en helhetlig innsats rettet mot barn, unge og familier som har behov for støtte.

Arbeidet med sammenslåingen av to skoler er fortsatt i startfasen. Vi arbeider med anerkjennelse som metode for å utvikle trygge og robuste læringsmiljøer. Kulturbygging er sentralt for at elevene skal få en helhetlig opplæring uavhengig hvilke lærer de har. Dette er et svært viktig arbeid som nå er i startfasen. Vi har fortsatt mange dyktige enkeltpersoner som har enda mer å hente på en sterkere samhandling gjennom etableringen av profesjonelle læringsfellesskap. Vi skal lykkes, sammen!

Vikarsituasjonen i skole

Vi har gjennom 2022 opplevd at det blir vanskeligere og vanskeligere å skaffe korttidsvikarer i skolen. Det er ikke mulig å oppdrive kvalifiserte vikarer midt i et skoleår. Her vil en mulighet være å øke grunnbemanningen slik at skolene selv klarer å dekke opp mer av fraværet selv uten bruk av eksterne vikarer.

Spansk

Det har ikke vært mulig å tilsette lærer med spanskkompetanse ved Åmot barne- og ungdomsskole. Dette er løst ved at språkundervisningen drives digitalt. Dette er ikke en optimal ordning, men langt bedre enn ikke å kunne tilby faget. Det kan se ut til at digitale løsninger vil være aktuelt der fagkompetansen mangler.

8.3.3. Status økonomi

Enhet	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Avvik i kr
Beløp i 1000	2021	2022	2022	2022	
200-Fellestjenester	19 117	23 479	20 669	21 508	-1 970
210-Barnevern	10 928	12 558	12 886	13 159	601
230-Skyssveien barnehage	7 389	7 932	7 802	8 205	273
240-Trollhaugen barnehage	6 519	6 519	6 189	6 507	-12
250-Birkebeineren barnehage	3 833	3 986	4 176	4 389	402
260-Rena skole	25 405	26 184	24 018	25 792	-392
270-Åmot ungdomsskole	17 032	16 788	17 207	17 699	911
280-Osen oppvekstsenter	4 665	5 014	5 086	5 480	465
Sum	94 888	102 461	98 033	102 739	279

Sektor for oppvekst hadde totalt for sektor et mindreforbruk på 0,3 mill. kr.

8.3.4. Status hovedmål

Målsetting	Status måloppnåelse
Forebygging framfor reparasjon	Barnehagene i Åmot arbeider ut i fra en felles årsplan der lek, læring, omsorg og dannelse er sentrale kjernebegreper. Barns rett til medvirkning er en viktig del av planarbeidet, underveis i prosjekter og i hverdagens gjøremål. Barna er med på aktiviteter utfra alder og interesser. Barnehagen har månedsplaner og dagsrytme på hver avdeling og bruker dagbokfunksjonen i Visma appen og gir muntlig informasjon ved henting. Barnehagen har utviklingssamtaler to ganger i året og foreldremøter. Barnehagen er starten på tidlig innsats og en viktig arena for å forebygge utenforskap. Barnehagene er med i det regionale utviklingsarbeidet inkluderende barnehagemiljø og har arbeidet og vil fortsatt arbeide med kompetansepakker og pedagogisk analyse for stadig å kunne forbedre seg. dette er et arbeid som drives internt i barnehagen samt i samarbeid/gruppesamlinger i regi av Høgskolen i Innlandet. Tilbakemeldinger viser at barnehagene i Åmot, både de private og kommunale, er allsidige og innehar en god kvalitet. Vi har gjennomgående gått kvalifiserte ansatte som setter barna i sentrum. I Åmot kan man også få barnehageplass på dagen. Gjennom det regionale kompetanseutviklingsarbeidet er det et spesielt fokus på tidlig innsats samt å forebygge bortfall. Det er blitt arbeidet med pedagogisk analyse som metode for forbedringsarbeidet i barnehage og skole. Kunnskap om nåsituasjonen skal kunne hjelpe til å målrette innsatsen bedre overfor barn og unge med spesielle utfordringer. Gjennom det regionale samarbeidet har man, spesielt på ledersiden, stryket samhandling på tvers av kommuner med støtte fra ulike kompetansemiljøer. Kompetanseløftet har som mål at alle barn skal få et godt og tilpasset tilbud i barnehage og skole. Her har vi startet opp et arbeid, både regionalt og kommunalt som skal gi kunnskap og forståelse for en mer tilpasset opplæring for barna/elevne.

Målsetting

Status måloppnåelse

Barnevernsreformen/oppvekstreformen har også i 2022 stått sentralt i arbeidet med utviklingen av barneverntjenesten i samarbeid med våre barnehager og skoler. Formålet med den nye loven er at barn som trenger det skal få hjelp til rett tid. Kommunen har fått et større ansvar for barnevernet, og det forebyggende og tverrsektorielle samarbeidet må styrkes.

Målet med dette arbeidet har vært og er:

- å styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- bedre tilpasset hjelp til barn og familier med behov for bistand.
- Effektiv ressursbruk

Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familienes behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

I 2022 har lederopplæring vært et prioritert område i tillegg til en kommunal fagdag for alle ansatte i oppvekstsektor. Tema for fagdagen var barn og traumer. Det arbeides videre, både lokalt og regionalt for å utvikle profesjonelle læringsfelleskap med fokus på tilpasset opplæring. Skolene har spesielt fokus på utvikling av felles rutiner, dette være seg utvikling av ulike støttesystemer med bakgrunn i sammenslåingen av Rena skole og Åmot ungdomsskole.

Ha barn og unge med lærelyst - kultur for læring

Kultur for læring har vært et treårig utviklingsprosjekt med fokus på resultatforbedring i barnehage og skole. Forbedrings- og innovasjonsarbeid «Kultur for læring» har hatt til hensikt skape en positiv holdning til utdanning. Selv om prosjektperioden er over så er arbeidet blitt videreført i våre barnehager og skoler med bruk av kompetansepakker utarbeidet av Høgskolen i Innlandet og Utdanningsdirektoratet. Kultur for læring skal prege alle som arbeider i barnehager og skoler, fra skole/barnehage-eiere og ut til den enkelte lærer/fagarbeider. Det er særlig tre fokusområder som har fått sterkere fokus i arbeidet:

- Forskjellen mellom gutter og jenters skolefaglige prestasjoner i lærervurderinger
- Sammenhengen mellom elevenes skolefaglige prestasjoner og foreldrenes utdanningsnivå.
- Vurdering for læring, tilbake- og framovermeldinger.
- Inkluderende barnehage og skolemiljø/lokalsamfunn/oppvekstreform

Dette blir også et hovedfokus i det videre utviklingsarbeidet i sektor for oppvekst. Det er også et hovedsatsingsområde for Sør-Østerdals regionen med bruk av regionale og desentraliserte kompetansemidler fra Statsforvalter. Utviklingsarbeidet er også et tverrsektorielt arbeid der også helsestasjonen er en viktig samarbeidspartner i arbeidet. Barnevernsreformen/oppvekstreformen har også ha en sentral plass i

Målsetting

Status måloppnåelse

utviklingen av et inkluderende lokalsamfunn. Barnevernet vil i tillegg forberede seg på de nye krav staten stiller til kommunen og da spesielt rettet mot barnevernstjenesten.

Som en videreføring av utviklingsarbeidet har vi som kommune fått drahjelp fra Høgskolen i Innlandet under ledelse av Professor Arne Jordet under overskriften anerkjennelse i skolen. Dette arbeidet startet opp høsten 2022 spesielt rettet mot Åmot barne- og ungdomsskole med bakgrunn i sammenslåingen av Rena skole og Åmot ungdomsskole.

Arbeidet videreføres som en del av det videre utviklingsarbeidet i barnehagene og skolene i Åmot. Utviklingsarbeidet finansieres av regionale kompetansemidler som en del av det regionale samarbeidet.

Ha et godt og variert aktivitetstilbud for barn og unge

Som en del av utviklingsarbeidet, «Framoverlent sammen», har det blitt utredet og vedtatt en sammenslåing av Rena skole og Åmot ungdomsskole til en felles barne- og ungdomsskole gjeldende fra 1. august 2022. Ny rektor er tilsatt med oppstart 1. august 2022. Det arbeides med å utvikle en felles verdiplattform for skolen, to kulturer skal nå bli til en med fokus på å skape en best mulig skole for våre barn og unge i Åmot. Hovedmålet med sammenslåingen er å bygge opp en robust skole der fagkompetansen utnyttes til det beste for barn og unge i Åmot. Høsthalvåret 2022 har sterkt fokus på å utvikle en ledergruppe under ny rektor preget av samhandling og fokus på å etablere en felles kultur for hele skolen. Det er blitt arbeidet speilet med å etablere gode rutiner på alle nivåer.

Hele personalet ved Åmot barne- og ungdomsskole, sammen med personalet ved Osen oppvekstsenter hadde høsten 2022 et felles personalseminar på Savalen. Dette ble oppstarten til arbeidet med anerkjennelse i skolen under ledelse av professor Arne Jordet fra Høgskolen i Innlandet. Dette er et verdiarbeid med fokus på den gode praksis i skolen. Anerkjennelse i skolen er et verdiarbeid som også skal videreføres ut i hele sektor for oppvekst. Innholdet i dette verdiarbeidet er allmenngyldig uavhengig om en arbeider i barnehage eller skole.

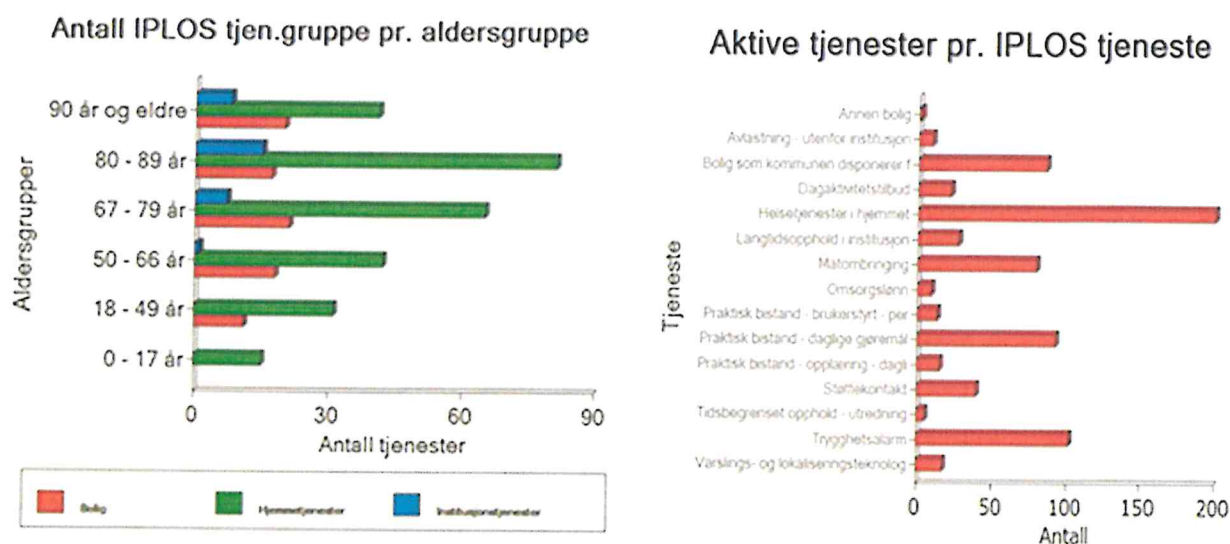
8.3.5. Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	2,80 %	4,36 %	7,16 %
Årlig sykefravær 2020	2,48 %	5,49 %	7,98 %
Årlig sykefravær 2021	3,04 %	4,65 %	7,69 %
Årlig sykefravær 2022	4,31 %	4,14 %	8,45 %

Sykefraværet for sektor var samlet sett på 8,45%. Dette er en bedring sett opp mot 2021 på 0,52%. Korttidsfraværet var på 4,31% og langtidsfraværet på 4,14%.

8.4. Sektor for Helse og velferd

8.4.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Som figurene viser, er det overvekt av brukere som har helsetjenester i hjemmet, og flertallet av disse brukere benytter også flere andre tjenester som eksempelvis dagtilbud, praktisk bistand etc.

Ut fra aldersfordelingen i Åmot, er hovedtyngden av tjenestemottakere 67 år til 89, uavhengig av tjenestetilbud.

Helsetjenester til kommunens befolkning er kompleks. I løpet av 2022 ble det loggført 11090 elektroniske meldinger i Profil. Det ble totalt gitt 1335 ulike tjenester til 474 brukere, hvor 541 nye tjenester ble opprettet i 2022.

Tjenester i hjemmet og institusjoner er i hovedsak eldreomsorg og tjenester til brukere med behov for ekstra helsebistand, enten hjemme eller i institusjon. I tillegg gis det betydelig hjemmebasert omsorg/hjemmesykepleie til flere under pensjonsalder, samt bistand til barn og deres familier i form av avlastning.

Enhet for institusjonstjenester og spesialiserte tjenester

Ryslingmoen 2. etasje og natt hadde i 2022 et belegg ved langtidsavdeling på 99,59 %. Korttidsavdelingen belegg på 60,64 %. Belegg på korttidsavdeling varierer svært fra uke til uke. Avdelingen har hatt et betydelig sykefravær, samt overtid for å dekke kompetansebehov, spesielt på natt.

Ryslingmoen 3. etasje har belegg i løpet av året med 114,9 %. Dette er begrunnet i vurdering av at pasienter bør være ved langtidsavdeling og ikke ved korttidsavdeling grunnet sykdomsbilde.

Kjøkkentjenesten ble sommeren 2022 styrket med postvert for ungdom: Dette gav betydelig forbedring til pasienter ved sykehjemmet ved tilstedeværelse i fellesrom, samt mer aktiviteter.

Ergoterapitjenesten distribuerer alle hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen til hjemmeboende i kommunen. I tillegg distribueres hjelpemidler til barn gjennom fysioterapitjenesten. Ergoterapeutene er svært sentrale i forhold til vurdering av utskrivelse til eget hjem etter korttidsopphold i sykehjem og innleggelse i sykehus. Tjenesten deltar i kommunens hukommelsesteam, sammen med 1 sykepleier fra

hjemmebasert omsorg. Teamet har hovedansvar for testing og oppfølging av hjemmeboende pasienter med demens-sykdom samt deres pårørende.

I fysioterapitjenesten er ca. 30 % av arbeidsinnsatsen er knyttet til barn. Tjenesten opplever økende antall hjemmeboende brukere med betydelige utfordringer. I 2022 har tjenesten ca. 60 brukere med tjeneste fysioterapi, i tillegg oppfølging av alle inneliggende pasienter med behov for fysioterapi.

Legekontoret har fem fastleger og kommuneoverlege i 100 % stilling. Kommunen har i tillegg hatt turnuslege i 2022. Aktiviteten ved legekontoret i 2022 vises ved følgende tall:

- 10912 konsultasjoner
- 1464 e-konsultasjoner
- 386 sykebesøk
- 2563 PLO-meldinger som stort sett er kontakter med hjemmetjeneste/sykehjem
- 6414 genererte 1i som er resepter uten konsultasjon
- 1879 genererte 1ad/1ad2 som langt på vei er blodprøvetaking uten konsultasjon

Psykisk helsetjeneste har i 2022 vært preget av endel sykefravær, og arbeidsmengde har vært krevende i perioder. Åmot kommune har avsatt 50 % ressurs til FACT-teamet (Flexible Assertive Community Treatment). Fact er en behandlingsmetodikk som er oppsøkende, samtidige som intensjonen er å gi helhetlige tjenester til mennesker med alvorlige psykiske lidelser. Åmot kommune deltar i et tverrfaglig samarbeid omkring dette tjenestetilbudet for hele regionen. Dette samarbeidet sikrer god oppfølging av flere av kommunens tjenestemottakere. Teamet sikrer tett oppfølging, i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Avdelingen har 128 registrerte brukere som behandles av 4 ansatte. Det høye pasienttallet gjør at avdelingen har redusert kapasitet til forebyggende arbeid.

Ved helsestasjonen har det vært krevende å skaffe fagpersonell i vikariater, samtidig som det meldes om stor pågang til helsestasjon fra barn og unge. Det har vært økt trykk på drop-inn tilbudene. Tjenesten er tverrfaglig sammensatt og har et robust fagmiljø. Det pågår en utredning om familiens hus, som tilsier at det er behov for tettere tverrsektorielt samarbeid og mer forebyggende arbeid rundt barn og deres familie.

Enhet for tjenester i hjemmet

Bofellesskapet Karroa har i 2022 13 beboere, og alle leiligheter er bebodd. Det er også avlastningsleilighet i Karroa men denne er ikke benyttet i 2022. Statsforvalteren har gjennomført tilsyn ved avdelingen i 2022, som konkluderer med at tjenesten personlig bistand ikke drives i henhold til gjeldene lovverk. Det er avdekket behov for mer personell jamfør antall innvilgede timer i enkeltvedtak. Avdelingen er derfor styrket med 3 årsverk, etter overskuddsbemanning fra Deset-tunet.

Hjemmebaserte tjenester i Osen har ved utgangen av året 27 brukere boende i private boliger med oppfølging av hjemmetjenesten i Osen. Ved Osen pensjonistheim er alle leiligheter bebodd ved utgangen av 2022.

Hjemmebasert Rena inkluderer også Deset-tunet, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og støttekontakter. Deset-tunet ble fra 2022 omdefinert fra sykehjem til døgnbemannet omsorgsbolig, med 8 plasser. Det har vært perioder med lavt belegg, men ved utgangen av 2022 er det tilnærmet full drift. Arealmessig har bygget plass til 15 pasienter, men bemanning er i 2022 ikke dimensjonert for mer enn maksimalt 8 plasser. Desettunet har egen arbeidslagsleder, underlagt ledelsen av hjemmetjenesten på Rena.

Hjemmebaserte tjenester avdeling Rena er den største sonen for hjemmebasert omsorg, hvor det er registrert ca. 250 pasienter. Spennet varierer fra utlevering av multidose til tilnærmet døgnbemanning i hjemmet enkelte perioder. Sykefravær, vakanse og vansker med å skaffe kvalifisert personell har medført større økonomisk belastning i form av forskjøvet arbeidstid og overtid for å sikre forsvarlig drift.

BPA er organisert sammen med hjemmesykepleie, hvor flere brukere som er tildelt BPA tilbud også har tjenester fra ordinær hjemmetjeneste. Det har vært en økning i antall BPA vedtak i 2022, men noen av disse effektueres ikke før i 2023.

Støttekontakter og avlastning i private hjem er vanskelig å rekruttere. Det er flere som har vedtak på støttekontakt, men som ikke mottar tjenesten fordi det er mangel på støttekontakter.

8.4.2. Utvikling og utfordringer

2022 har vært et år med mange endringer for sektor Helse og velferd. Ikke minst har sektoren fått mange nye ledere. Utskiftninger innebærer kontinuitetsbrudd og delvis kommer nye mål og ny praksis i kjølevannet av lederbyttene. Det tar tid å bli kjent med hverandre og endret arbeidsmetodikk. Sektoren opplever mot utgangen av 2022 at en ny ledergruppe er i ferd med å etableres med stor vilje og med et solid engasjement for å skape gode helse og omsorgstjenester.

Sykefravær og arbeidsmiljø

Sektor Helse og velferd har et for høyt fravær og noe av fraværet er knyttet til arbeidsmiljø. Det er i 2022 begynt med å ta systematiske grep for å sikre organisasjonen et bedre nærvær av arbeidskraft. Det er startet arbeidsprosesser i Karroa og på Ryslingmoen sykehjem. Prosessene er forankret i et tre-parts samarbeid på de respektive avdelingene. Arbeidsmiljøet er kartlagt, det er gjennomført samtaler med ulike karakterer på de forskjellige avdelingene. Noen plasser er det gjennomført fellesmøter, mens andre plasser er det gjennomført gruppesamtaler. Det er påbegynt arbeid med å iverksette handlingsplaner for å bedre miljøene på disse avdelingene.

Deler av sykefraværet skyldes også arbeidspress. Det i 2022 ikke tatt tilstrekkelige tiltak på dette området, men området er sentralt fokus i det videre arbeidsmiljøarbeidet

Kvalitetsstyring og ledelse

Statsforvalteren har gjennomført forvaltningstilsyn ved bofellesskapet Karroa i oktober 2022 og påpekt lovbrudd. Lovbruddet omhandler at kommunen ikke sikrer gjennomføring og oppfølging av tjenesten personlig assistanse til alle som bor i bofellesskapet. En vesentlig bakgrunn for lovbruddet handler om mangler knyttet til ledelsens internkontroll og kvalitetsarbeid.

Det er nødvendig å sikre Helse og velferd har et styringssystem som er godt implementert i organisasjonen. Den danner ledelsens viktigste grunnlag for å sikre innbyggerne forsvarlige tjenester med definert kvalitet. Det er viktig at organisasjonen henter ut læringsutbyttet fra egen aktivitet, både av det som er suksess og det som har forbedringspotensial. Dette må skje på en systematisk måte der søken etter forbedring har en høy egenverdi innad i tjenesteområdene. En slik praksis skal bidra til at faren for uønskede hendelse og svikt i tjenesteleveransene reduseres.

Sektoren må hele tiden ha et analytisk grep på seg selv og egen praksis. Med hvilken kvalitet vi klarer vi å realisere målsettinger og implementere ny praksis må overvåkes av ledelsen i sektoren. Dette skaper anerkjennelse, bevissthet og ydmykhet som skal favnes i en trygg samarbeidskultur i sektorens ledergruppe.

Høsten 2022 er det derfor foretatt en systematisk gjennomgang av sektorens styringssystem og påpekt forbedringsområder. Det er iverksatt flere prosesser for å bedre sektorens styringsgrunnlag.

Faglig utviklingsarbeid

Åmot kommune har i utviklingsprogrammet «Framoverlent sammen» (PS 2021/57) vedtatt å identifisere tjenesteforbedringer på flere områder. Høsten 2022 er det derfor startet opp flere prosjekter for å ta tak i de bestilte utviklingsområdene. Prosessen med å vurdere forbedringer rundt tjenestene for barn og unge er kommet lengst. Prosjektet omhandler tjenester både i helsesektoren og oppvekstsektoren. Utredningen blir ferdig våren 2023.

Når det gjelder fremtidig tjenestetilbud innen eldreomsorgen så er det jobbet med identifisere styringsbetingelser jf. demografi, kompetanseutfordringer, behandlingstrender og faglige føringer for helsetjenestene i fremtiden. Det er også påpekt potensialer, som vil være viktige for Åmot kommune i dette arbeidet. Arbeidet i eldreomsorgen er startet opp med tre innsatsområder:

Utrede en bærekraftig hjemmetjeneste

Nye brukergrupper med komplekse helsefaglige utfordringer og omfattende psykososiale behov krever utvikling av de hjemmebaserte tjenestene. Tjenestene må komme tidlig inn og understøtte og forsterke trygghet, sikkerhet, selvhjelpenhet og livskvalitet hos pasienter, brukere og pårørende. Det kreves at mer omfattende og mer avanserte tjenester gis i hjemmet.

Velferdsteknologi

Prioritere velferdsteknologiske løsninger som optimaliserer tjenesteproduksjonen og sikrer brukere god kvalitet på tjenestene fra kommunen.

Korttidstilbudene i sykehjem

Korttidstjenester i kommunens sykehjem vil ha en avgjørende rolle i fremtidig tjenesteutforming. Det utredes en behovsanalyse for kognitiv svikt, avlastning, palliasjon, rehabilitering m. m. dimensjonering og faglig profil som fremmer pasientsirkulasjon. Det ses også på muligheten for å utvikle ambulante tverrfaglige team som sikrer gode overganger mellom tjenestenivåene (inkluderer forløpskoordinator). Disse er rådgivere for tjenestekontor (vedtaksteam). Videre vurderes behovet for rutiner for tidlig tverrfaglig vurdering og rask igangsettelse av spesialisert rehabilitering ved utskrivning fra sykehus. Dette for å sikre gode overganger mellom sykehus-institusjon-hjem, for å unngå at pasienter med dårlig somatisk eller kognitiv helse blokkerer korttidsplasser, og for å sikre et raskt langtidstilbud til de som måtte ha behov for dette. Utredningen ser også på en tydeliggjøring av kriterier for tildeling av de ulike tjenestene.

8.4.3. Status økonomi

Enhet	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Avvik i kr
Beløp i 1000	2021	2022	2022	2022	
300-Fellestjenester	3 766	4 983	5 441	5 303	321
310-Enhet for institusjonstjenester og spesialiserte tjenester	70 638	66 375	69 986	63 555	-2 821
320-Enhet for tjenester i hjemme	56 119	61 661	54 650	60 679	-982
Sum	130 523	133 019	130 078	129 537	-3 482

Sektoren har totalt et merforbruk i forhold til revidert budsjett i 2022 på 3,5 mill. kr. Felles for de fleste avdelinger er at det har vært stort sykefravær i 2022. Det medfører økt bruk av overtid og forskjøvet arbeidstid for å dekke kompetansebehovet. I tillegg har det vært mer innleie av vikar enn forventet.

I tillegg til merutgifter som følge av høyt sykefravær, ble refusjon for ressurskrevende tjenester lavere enn budsjettet. Årsaken til dette er færre brukere som kom inn under ordningen og færre timer knyttet til enkelte brukere enn tidligere. Høyt sykefravær med tilhørende sykepengerefusjon medførte også en lavere timepris enn forventet.

8.4.4. Sykefravær

	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	3,11 %	8,12 %	11,22 %
Årlig sykefravær 2020	3,26 %	8,22 %	11,47 %
Årlig sykefravær 2021	3,58 %	7,03 %	10,60 %
Årlig sykefravær 2022	4,70 %	7,82 %	12,52 %

Sykefraværet for sektoren er vedvarende høyt og i særdeleshet for de døgndrevne avdelingene. Som beskrevet over så er det tatt tak i forhold knyttet til arbeidsmiljø, som er et tidkrevende arbeid å endre.

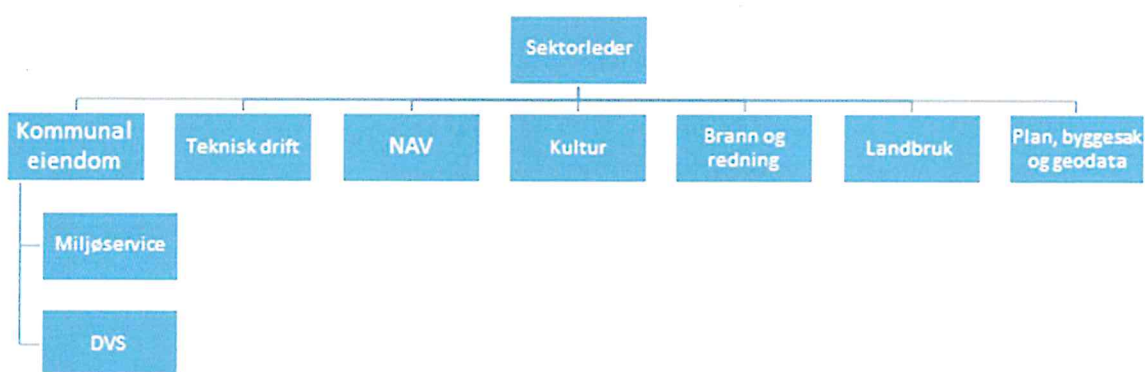
For Sykehjem og hjemmetjeneste oppleves også et stort arbeidspress i perioder. Dette er særlig knyttet til profesjoner som i perioder får stort ansvar. Arbeidsbelastningen blir også synlig når det er bristende tilgang til arbeidskraft. Arbeidstilsynet har ført tilsyn ved hjemmetjenestene i kommunen og vurdert at kommunen ikke tilrettelegger tilstrekkelig for belastende arbeidssituasjoner. Etter tilsynet er det jobbet målrettet med å ta tak i disse situasjonen.

8.5. Sektor for Samfunnsutvikling

8.5.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor samfunnsutvikling har i 2022 bestått av følgende enheter:

- Fellestjenester
- NAV
- Kultur
- Brann og redning
- Landbruk
- Plan, byggesak og geodata
- Kommunal eiendom
- Teknisk drift

Sektor samfunnsutvikling er en sektor som leverer tjenester på mange områder, og er i stor grad involvert i utviklingen av Åmot kommune. Sektoren har et stort faglig spenn, er i 2022 delt inn i 8 enheter, og har stort fokus på tverrfaglig arbeide med sine 61 årsverk.

Sektorens tjenester er viktige for kommunens egen drift, og kommunens rolle som samfunnsutvikler, og som tjenesteprodusent overfor innbyggere og gjester. Sektoren har i 2022 bidratt med tjenester og støtte inn i andre sektorer. Sektorens prioriteringer bygger på vedtatt kommuneplan. Kommunal infrastruktur og produksjon av det viktigste næringsmiddelet, vann, er avgjørende for å opprettholde bosettingen i trygge bomiljøer.

Sektoren har bidratt til gjennomføring av kommunens økonomiske prioriteringer, og har medarbeidere i alle enheter som har stått på for at Åmot kommune har gitt innbyggere og gjester best mulig tjenester ut i fra de fastsatte økonomiske rammer i 2022.

Åmot kommune har et eget brann- og redningsvesen. Gjennom en systematisk oppbygging av enheten, og gjennom avtaler med andre, har enheten vært godt rustet til å takle situasjoner som skulle oppstå.

Åmot kommune har et NAV kontor som ivaretar brukers rettigheter og plikter når det gjelder selvforsørgelse. Det gjøres blant annet gjennom råd og veiledning i situasjonen og mulighet for sosial og økonomisk trygghet for seg og sin familie innenfor sosialtjenesteloven sine rammer.

For trivsel og bolyst har tilbudet fra enhet Kultur vært viktig. Kulturlivet i kommunen er mangfoldig, og det er høy aktivitet på disse arenaer. Kulturtilbudet gir samhold i samfunnet, og øker respekt og samhørighet blant innbyggerne. Enhet kultur er dyktige på å eksterntfinansiere prosjekter gjennom å søke midler, noe som kommer innbyggerne og gjester til gode.

Kommunens fremtidige drift er avhengig av økt folketall, nyetableringer i næringslivet og gode bomiljøer. Et av sektorens mål for 2022 har vært å bidra til å skape økonomisk handlingsrom gjennom økt tilflytting.

Det meste av prosjektporteføljen på prosjektarbeid tilligger sektorens enheter. Prosjekter må prioriteres og det må foreligge kapasitet til å gjennomføre prosjektene innenfor gitte rammebetingelser. Sektoren hadde for 2022 satt seg som mål å ha god gjennomføringsevne på prosjekter.

8.5.2. Status økonomi

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr
<i>Beløp i 1000</i>					
610-Enhet for NAV	7 808	7 263	9 239	8 570	1 307
620-Enhet for kultur	10 639	12 985	12 316	12 778	-207
630-Fellestjenester	7 031	5 537	5 134	5 246	-291
640-Enhet for brann og redning	5 964	6 368	4 691	5 671	-697
650-Enhet for landbruk	1 399	1 469	1 637	1 618	148
660-Enhet for kommunal eiendom	18 111	24 394	15 635	23 120	-1 273
670-Enhet for teknisk drift	5 019	5 667	3 494	4 989	-678
680-Enhet for plan, byggesak og geodata	2 057	3 013	2 781	3 278	264
Sum	58 027	66 696	54 927	65 269	-1 426

Sektor samfunnsutvikling har i 2022 hatt en utfordrende økonomi. Sektoren ender total på et merforbruk på 1,4 mill. kr. Strøm, drivstoffpriser og økte kostnader til kjøp av varer og tjenester har hatt en stor prisøkning.

Økte strømkostnader til bygg ble kompensert med en budsjettregulering ved 2. tertial, men det er i 2022 foretatt en endring i periodisering av strømudgifter. Dette innebærer at det har blitt regnskapsført 13 måneder med strømudgifter som dermed medfører et merforbruk på strøm. Det er også blitt utført noe ekstraordinært vedlikehold som ikke var budsjettet.

Brann har hatt 10 % økning i blålysturer som har medført merkostnader utover budsjettet.

Det har også blitt merkostnader til bredbåndsutbygging i forhold til budsjettet.

Flere enheter har hatt mindre utgifter enn budsjettet i 2022, noe som bedrer totalresultatet for sektoren. Nav har mindreforbruk på lønn som skyldes feilbudsjettet kvalifiseringsstønad. Også kulturskole og dokumentssenter har lavere kostnader til lønn enn budsjettet, grunnet vakanser.

I 2022 har det vært mindre inntekter på byggesak og kinodrift.

Enhetene har gjennom året vært bevisst situasjonen rundt kostnadsøkning, og vært påpasselig med å holde kostnadene nede.

8.5.3. Status hovedmål

Målsetting	Status måloppnåelse
God gjennomføringsevne på prosjekter	God prosjektstyring og ledelse er viktig for gjennomføringsevnen på alle prosjekter, og det krever tilstrekkelig med ressurser. Åmot kommune gjennomfører de fleste prosjekter med eget personell som samtidig har ansvar for drift. Dette gir utfordringer ved vakanser i stillinger, noe som har gjort seg gjeldende i 2022. I tillegg har det vært kjørt en tidkrevende prosess på fusjon av enhetene teknisk drift og kommunal eiendom. Dette har ført til endringer i stillinger, og vakanser som har påvirket kapasiteten til å gjennomføre prosjekter.
Høy kvalitet og effektiv saksbehandling	Enheter med saksbehandlingsportefølje, har i 2022 hatt fokus på kvalitet og effektivitet. Det er etablerte arenaer hvor saker gjennomgås og drøftes før saksbehandlingen gjennomføres. Alle politiske saker har en totrinns godkjenning etter at de har gått fra fagområdet. Saksbehandlingstid etter særlov har vært overholdt i nær alle saker, og antall klagesaker har i 2022 vært lavt.
Skape økonomisk handlingsrom gjennom tilrettelegging for tilflytting og næringsarbeid	Sektoren har i 2022 vært bidragsyter og sparringpartner for enhet næring for å nå kommunens målsetning om økt næringsaktivitet og tilflytting. Gjennom veileder til flytt på hytta, har byggesak og plan vært bidragsyter, en ordning som er unntatt gebyrer i saksbehandling av dispensasjon og bruksendring. Landbruk har jobbet med egen ressurs mot næringsutvikling i landbruket, og sektoren er sentral i bredbåndsutbyggingen i kommunen.
Økt arbeidsglede gjennom godt og trygt arbeidsmiljø for alle og holde sektorens samlede sykefravær under 4 %	Sektor samfunnsutvikling har i 2022 hatt et sykefravær på 4,9 %. Ut i fra sykemeldinger og korttidsfravær, er det ingen indikasjoner på at arbeidsmiljøet på sektoren påvirker sykefraværet negativt.
Økt digitalisering av oppgaver og tjenester	Sektoren har i 2022 arbeidet videre med implementering av digitale løsninger. Mange av disse løsningene vil merkes for brukerne av våre tjenester, andre løsninger gir saksbehandlerne bedre datagrunnlag for å produsere tjenester til våre kunder.

8.5.4. Sykefravær

	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,31 %	5,87 %	7,18 %
Årlig sykefravær 2020	1,36 %	6,06 %	7,43 %
Årlig sykefravær 2021	1,47 %	3,02 %	4,49 %
Årlig sykefravær 2022	2,34 %	2,57 %	4,92 %

Sektor samfunnsutvikling har i 2022 hatt et samlet sykefravær på 4.92 %. Dette fordeler seg relativt jevnt på langtidssykefravær og korttidssykefravær. Sykefraværet er under ambisjonen for Åmot kommune, men noe over sektorens egne mål.

8.6. Enhet for vann og avløp

8.6.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet vann og avløp driver 4 godkjente vannverk, 2 renseanlegg, 1 slamdeponi, 18 pumpestasjoner for avløpsvann, 10 trykkøkningsstasjoner for vann, 3 høydebasseng, 58 km avløpsledningsnett, 66 km med vannledning, samt reservevannverk for Rena.

Produksjonen er underlagt sterke restriksjoner og har nøye kvalitetskontroll, slik at kommunens innbyggere og gjester skal være trygge på at vannet er av høy kvalitet.

Mye av vann og avløpsinfrastrukturen er gammel og krever vedlikehold og relativt tett oppfølging, dette jobbes det systematisk med slik at kommunen sørger for god driftssikkerhet.

Vann og avløp driftes i regi av Teknisk drift.

8.6.2. Status økonomi

Enhet	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr
Beløp i 1000					
611-Enhet for vann og avløp	-3 430	-4 868	-5 266	-5 000	-132
Sum	-3 430	-4 868	-5 266	-5 000	-132

Vann og avløp har i 2022 hatt store kostnadsøkninger på strøm og kjøp av varer og tjenester, samt en del uforutsette vedlikeholdsutgifter. Vakanse i stillinger har medført et mindreforbruk på lønn. Inntektene ligger over budsjettet. Finansutgifter som knytter seg til faktisk avsetning til bundne fond ved regnskapsavslutning budsjetteres ikke i driftsbudsjett fullt ut, da man ikke vet avsetningsnivået før driftsregnskapet er ferdig.

8.6.3. Sykefravær

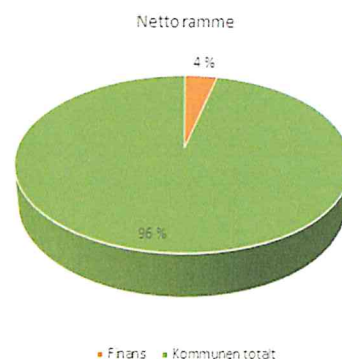
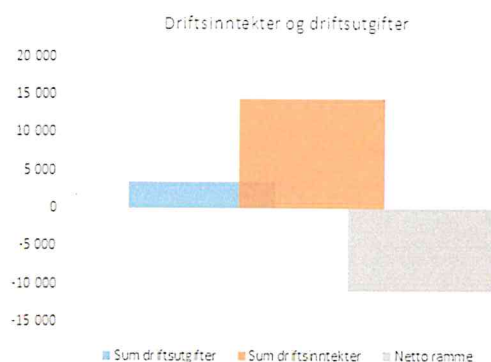
	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2019	1,90 %	4,92 %	6,81 %
Årlig sykefravær 2020	1,17 %	2,83 %	4,00 %
Årlig sykefravær 2021	1,86 %	0,00 %	1,86 %
Årlig sykefravær 2022	1,87 %	0,00 %	1,87 %

Det er svært lite sykefravær i enheten.

8.7. Finans

8.7.1. Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor finans omfatter kommunens kjøp og salg av konsesjonskraft og konsesjonsavgift. I tillegg bokføres avbøtende midler fra Austri Raskiftet på denne sektoren. Åmot kommune solgte konsesjonskraft for 2022 til avtalt fastpris.

8.7.2. Status økonomi

Enhet	Regnskap	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.	Avvik i kr
Beløp i 1000	2021	2022	2022	2022	
900-Skatter/tilskudd	0	1	0	0	-1
910-Renter/utbytte/lån/fond	-6 029	-10 942	-9 400	-9 720	1 222
Sum	-6 029	-10 940	-9 400	-9 720	1 220

Finans har en merinntekt i 2022 på 1,2 mill. kr i forhold til revidert budsjett. Merinntektene gjelder i all hovedsak høyere refusjon avbøtende tiltak fra Austri Raskiftet enn forutsatt i budsjettet. Inntektene avsettes til bundet driftsfond og benyttes til avbøtende tiltak.